SOUTH AFRICA

We should give as we would receive, cheerfully, quickly and without hesitation, for there is no grace in a benefit that sticks to the fingers.
—Seneca.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 48 —Vol. LV. Friday, 13th December, 1957 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

KENYA AFRICANS REJECT NEW PLAN TO INCREASE REPRESENTATION

THE eight African elected members of the Kenya Legislative Council rejected the constitution proposals put forward by the Secretary of the State for the Colonies.

The statement declares that the new proposals were put forward under methods used in the past to preserve colonial rule and in this case to continue to ensure white domination. They express the hope that wiser counsels would prevail and that Kenya would be saved from blind folly leading to disaster. Here is point by point comment on the various proposals:

African Representation: Having accepted the fact that the African people are under-represented, they are surprised that the Colonial Secretary offered six more seats while implying that such increase was complementary to the other changes announced in this proposals, thus nullifying any attempt to rectify the present anomaly. "His insistance on a package deal or nothing precipitated the deadlock on October 18, and now leaves us with no alternative but to reject the proposals as a whole," they add.

Reference is also made to the suggestion that in future expansion in the Legislature will only be in terms of selective seats and not communal seats. "This adds to our concern over the inadequacy of African representation in the next ten years or more when standstill is proposed. We cannot accept this stipulation in the circumstances," the statement goes on.

There is also doubt that the selective seats are designed as a first step in the move to introduce a common roll on qualitative franchise, the very nature of which must be so restricted that the African shall be its biggest victim: Here we smell the beginnings of a Central African and later a South African pattern. This development we have always sworn to fight against."

Little Say

The African Members also say it is obvious that with the present composition of the Legislative Council, and assuming that all Members will vote as individuals, the Europeans on both sides of the House will determine the election of African and Asian Members whereas the Africans on their own, or even jointly with the Asians, will have little, if any, influence in the selection of European Members.

Council Of Ministers: Parity as between the European and non-European unofficial is to be retained without justification.

Not Needed

Council Of State: Though its powers and composition had yet to be defined, it would seem it would hold vital control over the political development of the African people. The African Members considered the Council of State unnecessary since ultimate control of Kenya was still vested in the British Government in addition to the fact that the Governor had veto powers and the Government had a majority in the Legislature. The statement says it had been learned that some of the special subjects reserved for the Council would include education and land, thus it would become the instrument by which to preserve discrimiaation and European privileges.

On the duration of the new constitution, the African Member said they had always maintained that it was unrealistic to try and commit them or anyone to a standstill since they could not bind their successor, and since constitutional changes were dictated by circumstances which were either impossible to control. The stability that was sought could only be achieved in an atmosphere of mutual confidence, trust and co-operation.

—Kenya Daily Mail.

I WOULD say that if the village perishes, India will perish too. India will be no more India. Her own mission in the world will get lost. The revival of the village is possible only when it is no more exploited. Industrialization on a mass scale will necessarily lead to passive or active exploitation of the villagers as the problems of competition and marketing come in. Therefore we have to concentrate on the village being self-contained, manufacturing mainly for use. Provided this character of the village industry is maintained, there would be no objection to villagers using even the modern machines and tools that they can make and can afford to use. Only they should not be used as a means of exploitation of others.

—Gandhi in "Harijan", 29th August 1936.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 13TH DECEMBER, 1957

Ganging-up Against Afrikaner

THE interracial conference which met in the Great Hall of the Witwatersrand University last week defined the real issues behind South Africa's race problem in the clearest light possible. The delegates, tired of the sterile strife based on race, projected before the country the ideal of a common society based on universal suffrage on a common roll as the only unifying ideal. It is this unity which is the most potent single cure for race hatred and insecurity.

In doing that the delegates gave the country two alternatives. People might choose for themselves a Smaller South Africa based on race conflict or a Greater South Africa based on agreement. The delegates made it quite clear that they saw salvation for themselves in the ideal of a Greater South Africa.

Unanimity

What is most welcome about this decision is that it showed to what considerable extent democrats on both sides of the colour line agreed. It is as well that they demonstrated their unanimity so publicly.

Having laid the foundations so soundly for what could one day be the Greater South Africa Movement, the delegates rightly left it to the people of South Africa to decide for themselves on the nature of the pressures they would exert together to defeat apartheid.

The interests represented in the conference showed that the will to oppose apartheid and create a just social order is distributed widely in the life of the nation—as widely, it was gratifying to note, in sections of the White community, as among large sections of the non-White peoples. The task before the Continuation Committee as well as before all democrats, then, is to ensure that the collective power of these interests is organised and canalised along directions where they might exert the maximum pressure in the most effective ways. This is the real challenge of the Johannesburg conference,

Afrikaners

And in exerting this pressure it is of the utmost importance that no opportunity should be lost to point out that the Johannesburg conference was in no way an attempt to gang up against the Afrikaner. It was certainly a move by democrats and Christians who regard Man as an end to stand together against evaluations of Man based on race. And in that move there was, as there is, plenty of room for the Afrikaner democrat or the Afrikaner Christian who rejects race as the main determinant of the individual's worth,

We have no intention to tell the Continuation Committee how best to do its work. But we think Bishop

(*Continued on next page*)

Comment On Men And Events

The Great Interracial Conference

By JORDAN K. NGUBANE

ABOUT 400 men and women from all the main racial groups of the Union met in the Great Hall of the University of the Witwatersrand last week to hammer out a formula for a South Africa in which all would be free to make the best use possible of their lives.

Quite early in the conference Reverend Z. R. Mahabane, who presided, made it known that the conference was not an anti-apartheid or an anti-government gathering. Very many delegates hastened to dissociate themselves from this view on the grounds that attendance at an assembly called to look for an alternative to apartheid meant taking a definite stand against apartheid. But the impression I got from both Mr. Mahabane's plea for objectivity and his comments on apartheid was that what he believed the conference had been called to do precluded wrangling about apartheid details.

Agreement

Although important details were not overlooked conference never lost sight of the importance of agreeing on goals. And this agreement on objectives was, in my view, its most important achievement. This alone marked it out as a turning-point in South Africa.

After lengthy deliberation the conference agreed to set itself the goal of a multi-racial society of co-operating and interdependent individuals; one in which civil rights would be guaranteed and one in which citizenship would be based on universal suffrage on a common roll.

The acceptance of this decision by the conference established the fact that there is now a definite split in the White community. This is a very important point. On the one hand it underlines the irony of the fact that it needed the Afrikaner Nationalists to split White opinion in ways to make the Johannesburg conference and decisions possible. On the other, it takes the bottom out of the African Nationalist argument that the White Liberal is a leader-goat with the intention of perpetuating White domination in a new guise.

White Domination

With the White community so effectively split, White domination is undeniably weakened and if the dissenting minority dominates, it would be a dominance of brains and not of race. But it is difficult to see how dominance could be perpetuated without frustrating the will of the majority and in that way dynamiting all progress to a truly democratic society.

The truth of the matter is that in Johannesburg we witnessed a triumph of ideals and not a triumph of one race against another. The delegates agreed that the future of South Africa lay in the direction of ensuring that the like-minded stood together as against the absolutist ethnocrats.

In other words the Johannesburg conference laid the foundation of what could one day be a new force with a real potential to present apartheid with the reality of disaster. If this surmise is correct, one of the biggest achievements of the conference was to lay solid foundations for the process of isolating apartheid.

Spirit

On quite another plane, one was impressed by the spirit of give and take from all sides of the colour line. All were concerned with finding the most effective solution to a problem which affected them vitally. And in that search men and women realised that race or colour were relatively unimportant—which was a very big step forward. People concerned themselves with values as guarantees of a certain way of life and not with race survival.

In this light the conference reinforced a trend which had begun to be visible in recent years—the belief that the ideal of a common society is not a half-way house between Afrikaner Nationalism and African Nationalism; it is a third way out based on a distinctive set of wholly new loyalties in the South African context.

The race-supremacists have been horrified by the unanimity achieved in the conference. This can be explained, among other things, by the fact that the conference gave the liberal-minded in all the racial groups the opportunity to tell one another the things they have always yearned to say. The race supremacists are shocked to find that there is now, in fact and in deed, so much agreement between White and non-White.

Continued on page 530)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

How Foreign Students Work And Live In India

(By A Special Correspondent)

THERE are 250 or more visiting scholars, representing 44 nationalities at the Delhi University campus today. Strolling down in groups from lecture halls to the library or the campus coffee house, they present the picture of a happy family, studious and seldom given to loud argument. Yet, refer to them, even in jest, as "foreign students" and they are ready to blow up in multilingual explosion that will detonate through the endless length of the winding corridors.

What forms in fact, a common bond, uniting these different individuals with conflicting views and social customs into a single composite entity, is their unanimous pesire to outlive the connotation of the term "foreign student" and make, for the time being at least, a-home-from-home of India, the country of their choice for furthering their individual knowledge and erudition.

In attempting to synthesise and merge their personalities with these of their Indian counterparts, the visiting scholars hope to learn their most important lesson —education in international living and thought. It is this objective which prompted these fine young men and women to form last year the Foreign Students Association, an organisation which shortly hopes to shed its nomenclature in favour of something like International Student's Club, a name more truly indicative of the status and aspirations of the members. Mrs. Indira Gandhi, founder-patron of the association, has been its guiding spirit and has been responsible for some excellent and timely advice on the maintenance of a laison between the visiting scholars and their Indian counterparts, besides the furthering of local contacts.

Guest Scholars

It is believed that annually 3,000 guest scholars from other countries visit India for courses of study in the various universities. Almost 80 per cent of these are Government scholars, on the basis of reciprocal exchange fellowships. About 15 per cent of the visitors, who seek admission in Indian universities out of their own personal resources, are research scholars doing post-graduate work on some aspect or other of Indian life and culture. The remaining five per cent are drawn from families af embassy and consular staffs posted in the country, generally sons or daughters of ambassadors and other diplomatic personnel.

Delhi's share of foreign students, compared with the rest of India works out to a little over twelve per cent. One reason far this, according to a local academician is that the majority of visiting students, Africans particularly, seek technical education in the fields of engineering, medicine or architecture, for which better facilities are available elsewhere in the metropolitan towns and centres of the country. The principal attraction for foreign students in Delhi is the study of the liberal arts and humanities. What perhaps confirms this assumption is the fact that nearly 40 per cent of the visiting scholars are girls.

Not All Foreigners

Not all the students in the Delhi University, however, are foreigners in the true sense of the term, On a rough analysis it has been found that at least 60 per cent are of Indian origin, their parents having settled down years ago in places like Canada, East Africa, the West Indies or some other country. Though far removed from their original Indian background, these students do not always find the problem of readjustment so difficult. In fact their presence has helped considerably in putting across to the visiting scholars the Indian viewpoint, way of life and customs.

For instance, there are not a few American and European girls in the campus who find it difficult to understand why their Indian sisters are averse to "dating". Alice Malti, a dark-haired beauty of Lebanese extraction, whose parents hail from New York, is in great demand at student's gatherings, where she plays the hostess with natural poise and perfection. Attending college in Delhi while her father is fulfilling an engagement as a visiting professor of electrica engineering at Roorke, Alice seems perfectly thrilled by the attention she has been receiving from the local students. Yet, it is difficult for 21-year-old Alice to explain to her Indian sisters that her sociability is a perfectly innocent thing, indulged in by every teenager in college compuses in the United States.

Difficulty

Oklahoma-born Mary Sewell is another visitor who had difficulty in explaining to Indian girls that it is quite common in the United States for boys and girls to take up jobs like dishwashing, or waiting at tables, to pay their way through college. The average Indian boy or girl, Mary feels, is shocked by such a candid confession and usually receives the impression that the visitor must hail from some penurious family to undertake what, to them, are "degrading" jobs.

The Indian student's idea of his American counterpart, according to her, is drawn largely from the movies. As a student of child education in the Delhi University, Mary Sewell finds she is gaining excellent practical experience correcting mistaken impressions about her kind back home.

Lawrence Sebalu, the lanky coloured boy from Uganda who is studying law after graduating from Calcutta in economics, is a shy and soft spoken young man of 25, who has a definite mission in life—politics. His countrymen, Sebalu told me, have now a fondness for this field, particularly in the wake of Afro-Asian nationalism and Ghana's independence.

A cheerful lad, despite his cultivated reserve, Sebalu has a certain stoic attitude in the matter of colour and the reactions it produces among other people. It is true that he expected more sympathetic treatment from brown-skinned Indians, who too are facing identical problems in relation to the White man. But then, Sebalu interrupted, he might have expected too much. Colour, he is now convinced, is an attitude of mind. No law can enforce equality on this score.

Discrimination

Discrimination exists in every sphere of life, whether it is between the wise and the not-so-wise, the beautiful and the not-so-beautiful, or the intelligen and the not-so-intelligent. When such is the case, the attribution of the colour motive to each act of discrimination amounts to reading more into a situation than really exists. Of this truth Sebalu is now convinced. He has met a few people who have embarrassed him about his pigmentation. But then, Sebalu argues, there are ignorant people the world over. "Why not look around for the nice ones?" he asks, and that just about sums the issue as far as this scholarly African is concerned.

In effect, however, the presence of these students has helped to serve an important cause—that of experimentation in international living. The average Delhi student, till a few years ago, had only an academic knowledge about the living customs and habits of the different races and nationalities. In the past few years, since independence, he has been thrown face to face with their representatives. To co-exist with them peacefully is a necessity imposed by the disciplinary code of the campus. But to make them feel at home and also to make them forget that they are foreigners is a challenge. It is a new task and a new role that he is quite unused to.

But here, then, is a fine testing ground to demonstrate the *Panchshila* in practice. The Delhi student knows all eyes are on him and is determined to show the guest scholars that Indian hospitality is all that it has been advertised to be, maybe more. The International house shortly to be built for these scholars, will perhaps prove how hard India is trying to forge an international brotherhood of students in the cause of knowledge and learning.

(Continued from previous page)

Reeves' publicly-expressed hope that those who declined to attend the conference might be persuaded to see the light differently is a line of approach people of goodwill might adopt if the agreements reached at Johannesburg will have meaning to a widening circle of men and women in the life of the nation.

Over and above this it will be a magnificent gesture if the Continuation Committee assures the organisers of the conference Sabra and others on the Afrikaans front are said to have in mind, that it will, on behalf of the Johannesburg delegates, be willing to co-operate wherever possible.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Great Interracial Conference

(*Continued from page 528*)

The Church

One just cannot exaggerate the role played by the Church in making the conference the success that it was. I had pointed out on several occasions in these columns before that the various groups on the anti-apartheid side were not properly represented in the policy-making committee which planned the conference. Efforts had been made to correct this weakness. But at a critical stage in the conference a delegate rose from the floor and attacked this weakness. That shook the assembly badly and the consensus of opinion is that it was the Roman Catholic Archbishop Hurley of Durban who saved the situation by proposing a compromise which made all sides feel little more comfortable.

On quite another plane Anglican Bishop Reeves of Johannesburg, in his closing address, showed a breadth of tolerance towards the Afrikaner in particular, which best expressed the innermost feelings of most of the delegates. To us who listened to the things Bishop Reeves said, Afrikaner Nationalist descriptions of him as an enemy began to lose their meaning.

Conciliation

If Archbishop Hurley was for conciliation as between the various interests represented in the conference, Bishop Reeves was also for conciliation between the dominant viewpoint in the conference and Afrikanerdom.

But over and above all this, the leader of the Church made it plain that it was not enough merely to denounce race oppression; people had to be ready for costly sacrifices both in applying as well as in defending those values of life they held dear. I do not see how the Church could commit itself in clearer terms to a fight to the finish against the forces which regard race as the determining value of a person. For bringing the Churches so decisively into the fight we certainly have to thank the Native Laws Amendment Act.

To wind up: the most important thing is not what the conference decided to do next, but the fact that it enabled the like-minded of all races to meet and to define together the ground on which they agreed. From

that say: All possible.

Indian Congress Durban's Protest

IN a statement issued to the Press the Natal Indian Congress says:

"The strong protest voiced by the spokesmen of the Durban Municipality on the amendments proposed by Dr. Donges to the Group Areas Development Act sound completely hollow, when we recall the indecent haste, with which the Durban City Council rushed to support the Nationalists, notwithstanding its criticism by members of Parliament from Natal, when this measure was introduced in Parliament.

"After being jointly responsible with the Nationalists," the statement continues, "for actively creating machinery for the legalised robbery of the Indian people of Durban, the Council now seems to weep over the fact that it may not get the substantial share of the spoils on which it had banked.

"What is wrong with the Group Areas measures is not

the such but the principles and which much the Indian

"Without soever directly

tion of these ment authorities of Durban, hundreds of from their

The Durban consult the were by logical point of step and white local Dr. Donges Developmen supreme some will of how terfering of these

THE
QUEENSLAND INSURAN
COMPANY LIMITED.
(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)
TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accid
Consult:
MISS TEHMI SORABJEE RUSTO
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE
106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.
P. O. Box 476. - - TELEPHONES 47453 &

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

N.o. 48 —Vol.-LV.
Friday,
13th December, 1957
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

INDIAN OPINION
ઇન્ડિયન
ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

"ઇશ્વરી ઇચ્છાનો કશો ખાસ સાક્ષાત્કાર તો મને નથી થયો. મારી દૃઢ માન્યતા છે કે ઇશ્વર પ્રત્યેક માણસને અહોરાત્ર સાક્ષાત્કાર આપ્યા જ કરે છે. પણ આપણે આપણા અંતરાત્માના એ ઝીણા અવાજને કાને ધરવાની ના પાડીએ છીએ."

—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૫ મું—અંક ૪૮ | તા. ૧૩ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૭. | છુટક નકલ પે. ૪

બીશપ રીવઝ:—ઇલાયદાપણું એ પાપ છે

જોહાનીસબર્ગની મીશ્ર પરિષદમાં બીશપ રીવઝનું ભાષણ એ એક મહત્ત્વનો બનાવ હતો જે અમે નીચે આપીએ છીએ.

"હું જાણુ છું કે આ પરીષદમાં મારા કરતા વધુ લાયક માણસો છે કે જેઓ આજના તબક્કાના સવાલો ની ચર્ચા કરી તેનો માર્ગ શોધી શકે. મને આ પરિષદમાં બોલવા માટે કહેવા માં આવ્યુ છે અને તેથી હું આજે તમારી સમક્ષ જે કાંઇ કહુ તે નભાવી લેજો.

આપણે બધાજ સાઉથ આફ્રિકાના ખરાબ વાતાવરણના ભોગ બનેલા, સ્ત્રી અને પુરૂષ તરીકે અહિં ભેગા થયા છીએ. નવ વરસ કરતા પણ વધૂ સમય થયો કે આપણે એક એવા તબક્કામાંથી પસાર થઇ રહ્યા છીએ કે જ્યારે રંગ ના કે જાતીના સંબંધો ગાઢા કરવાને બદલે દુશ્મનાવટ વધારવામાં આવી રહી છે. આપણને ઘણીવાર કહેવામાં આવ્યું છે કે, જ્યારે આપણા જીવન ઉપર પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં ઇલાયદાપણાની માઠી અસર જેમ કે, કેળવણી, રાજદ્વારી, સામાજીક, આર્થીક વિગેરે પર પડશે પુર્ણ ઇલાયદાપણું અમલમાં આવશે. ત્યારે માનવ મર્યાદાની સુમાઓપર થી ગમે તે દ્રષ્ટિથી જો ઇલાયદાપણા સામે ઘણા ભયંકર વિરોધો બતાવી શકાય. આ સૌમાં મુખ્ય વિરોધ ઇલાયદાપણા સામે એ છે કે તેના સર્જકો માનવને માનવ તરીકે ન જોતા તેના રંગને જોય છે. માનવના કાર્યને ન જોતા તેના સમાજને અને તેના રંગનેજ મહત્વ આપવામાં આવે છે. આથી સમુહને કે સંસ્થાઓને સૌથી મુખ્ય વસ્તુ ગણવા માં આવે છે. ઇલાયદાપણુ આપણને સાફ સાફ કહે છે કે તમે તમારી જાતીમાંજ તમારી કીમત અંકાવો. ખ્રીસ્તી માનવ તરીકે આ બાબતને જોઇએ તો માનવ પોતાના આસપાસના લોકો સાથે સભ્યતાથી અને ત્યાગ ભાવનાથી વર્તે તેના પરથી જ તેની કીમત અંકાય. આ દ્રષ્ટીથી જોતા ઇલાયદાપણુ ખ્રીસ્તીધર્મના સિદ્ધાંતથી સાવ વિરૂદ્ધ છે. ઇલાયદાપણાની નીતી અમલમાં મુકવામાં પણ સત્તાધીશો ન્યાયથી નથી વર્તતા. આ પણ આપણને બતાવે છે કે એ કેટલી અન્યાયી અને અમાનુષી નીતી છે. "મીશ્ર સમાજમાં માનવી સંબંધો." એ વિશય પર બોલતા પ્રો. આય. ડી. મેક્રોનએ એમ કહ્યું કે સાઉથ આફ્રિકા એક ભુતાવળ ની ભૂમી છે એથી આપણને જરા પણ આશ્ચર્ય થવું ન જોઇએ. ખરે ખર જ ભૂતાવળોની ભૂમીમાં આવાજ ભૂતના ભડકાઓ થયા કરે છે. પોતાના ભુતાવળોના સ્વપ્નોના અમલ થી બીજાઓને તકલીફમાં મુકી અને અમાનુશી તથા અન્યાયી વરતાવ કરી આ લોકો સુધરેલી દુનીયા સમક્ષ સાઉથ આફ્રિકાને ઘણુ કાળુ ચીતરી રહ્યા છે.

આ બીના સૌથી વધુ મહત્વની છે કે જે બધાનેજ લાગુ પડે છે. આપણે હમણા અહીં બેઠા છીએ ત્યારે પણ આ દેશના ઘણા લોકો પર બળજંબરી થઇ રહી હશે. જ્યાં સુધી આપણે એક સારો માર્ગ નહીં શોધીએ ત્યાં સુધી દીવસ અને રાત એ પોતાનો પંજો આપણા ઉપર પ્રસારતો રહેશે. મારે તમને કહેવાની જરૂર નથી કે અસુર થઇ રહ્યું છે. આપણને એમ જણાવવામાં આવે છે કે, આ દેશમાં હવે આપણે એવે તબક્કે પહોંચ્યા છીએ કે જ્યાંથી પાછા ફરી શકાય તેમ નથી. પણ મને લાગે છે કે, આપણે આ પરીષદ માં ભેગા મળી આ દેશમાં બધી જાતીઓ ભેગી રહી શકે તેવા સારા માર્ગની શોધ કરી શકીશુ.

મીશ્ર સમાજમાં આપણો પ્રાર્થમીક સંબંધ કેવો હોવો જોઇએ એ અગત્યનું છે. આપણી સામે સરળ પસંદગી છે. યા તો આપણે એ નીતી ચાલુ રાખીએ કે જે આજ સુધી અનીવાર્ય સાધન તરીકે, નિષ્ફળ ગઇ છે કે જે આજ સુધી ગોરા સત્તાધીશો અને બીજા જાતીય સમુહો વચ્ચે અડકામણો કરનારી પુરવાર થઇ છે તે, અથવા બધી મીશ્ર જાતીનું સમાનત્વ અને સ્વતંત્રતાથી આફ્રિકામાં રહેવાનું સ્વીકારીએ. પહેલો રસ્તો અનુસરવા માટે સહેલો છે. પણ તેનું પરીણામ ઘણુ ભયંકર હશે. બીજો રસ્તો જ સાચો છે, જો કે તે ઘણો કઠણ અને મુશ્કેલ છે ખરો પણ પરીણામે સારો હશે. ગોરા સાઉથ આફ્રિકાને બદલી નાખી મીશ્ર આફ્રિકામાં તેનું પરીવર્તન કરવું પડશે. આ આપણી સામે એક કસોટી છે. જેઓ પહેલ કરશે તેને માટે આ એક ઘણી આકરી કસોટી થઇ પડશે પણ અંતે એક એ સુખદ માર્ગ હશે.

આ પરિવર્તન લાવવું એ ધાર્મીક ક્ષેત્રની ફરજ છે. એ જાણી લેવું જરૂરી છે કે આજ કારણે પરિષદે ધાર્મીક ક્ષેત્રના સભ્યોને પણ આમાં આમંત્રણ આપ્યું છે. તેઓ પોતાની બધી નૈતીક શક્તી વાપરી તેના સભ્યોને સામાજીક અને જાતીય, ક્ષેત્રમાં તેમની ખરાબ અને સારી ફરજો બતાવે અને રાજકીય અન્યાયનો સામનો કરી ધર્મ ને ડુબતો બચાવે. આમ કરી મિશ્ર સમાજ પ્રત્યેની તેમની જે કસોટી છે તેમાં પાર ઉતરે. આ ક્ષેત્રના ધાર્મીક કાયદા મુજબ આજની કેળવણીની નીતીનો આપણે વિરોધ કરવો જોઇએ કે, જે ફકત ગોરા સંસ્થાનને ચિરકાળ નભાવવા માટે જ છે.

આપણે સાઉથ આફ્રીકામાં ભાવી મિશ્ર સમાજનો પાયો રોપવા ઇચ્છીએ છીએ તેથી કેળવણીના ક્ષેત્ર માં ઇલાયદાપણાનો સખત વિરોધ કરવો એ આપણી ફરજ છે.

આપણે બધા જાણીએ છીએ, કે આ દેશની બધી જ જાતીઓ સુખ અને શાંતીથી રહેવા ઇચ્છે છે. આથી આ બધા લોકોને અમુક હકો, અને જવાબદારીઓ, કોઇ પણ જાતના ભેદભાવ વગર અપાવવા જોઇએ. આ કારણે અમારી સામે સ્વમાનહક ને સવાલ ઉભો થયો કારણ કે, (અમે જે વાત સુચવી છે, અને જે હકો આપવાનું કહ્યું છે, એ એવા રાજ્ય માં કે જે રાજ્યની મુખ્ય નીતી, રંગ ભેદ છે. જો કે એ સ્વીકારાવવું અસંભવ છે. અમને એ વાતની ખાત્રી છે કે, જો આપણે એક સારા મીશ્ર

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૫૪૪)

સ્વ. જમનાલાલ બજાજ બાપુના પાંચમાં પુત્ર તરીકે ઓળખાય છે. તેઓ જાતે મારવાડી હતાં અને કરોડાધીપતી હતાં. તેમનો બાપુ પ્રત્યેનો પ્રેમ અને ભાવ ઘણા જાણીતા છે. પુ. બાપુએ તેમને ૧૯૨૬ માં લખેલો પત્ર નીચે આપીએ છીએ:

"જે વાદળ આવ્યું છે તેની હું આશા નહોતો રાખતો, પણ ભલે આવ્યું. તેમાંજ ધર્મની પરીક્ષા છે. તમારી ઉપર તહોમતનામું આવે ત્યારે તે મોકલજો. તેનો જવાબ હું ઘડી દઇશ. તેમાં ફેરફાર કરવા હોય તે કરજો. મતલત તો એટલી જ કે આપણે પુરો વિનય વાપરવો છે. નાતને અધિકાર છે કે જે વ્યકિત તેના નિયમનું ઉલ્લંઘન કરે તેનો બહિષ્કાર કરે. તમે જે જે કર્યું છે તેમાં નથી શરમ જેવું કે નથી પસ્તાવા જેવું. જ્ઞાતિમાં તમારી અસર ઓછી થશે જ, દ્રવ્ય મેળવવાની તમારી શક્તી ઓછી થશે જ પણ તેની હું કશી ફિકર માનતો નથી. તમારે ભીખ માગવાનો સમય આવે તોયે ભલે ધર્મ રહે ને ભિક્ષુક થવું પડે તો તે વધાવી લઇએ. છેવટે જ્યારે નાત તમારા ધર્મને તમારા વિનયને ઓળખશે ત્યારે પોતે નમ્ર બનશે. જ્ઞાતિઓમાં સુધારા થવા જ જોઇશે. તે સહજે આથી થઇ શકશે."

("પાંચમાં પુત્રને બાપુના આશિર્વાદ" પુસ્તકમાંથી.)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા.૧૩ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૭.

આફ્રિકાનરો સામે મોર્ચો

આ અઠવાડીયામાં જોહાનીસબર્ગમાં આંતર કોમી પરીષદ ભરાઇ હતી. એમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની રંગભેદની નીતીથી ઉભા થતા સવાલોની ઘણી સ્પષ્ટતાથી ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને પ્રતીનીધીઓએ રંગભેદને ન ગણકારતા એકત્ર થવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. અમને લાગે છે કે આ એકતાજ રંગભેદને દુર કરી શકશે.

પ્રતીનીધીઓએ પરીષદ સામે બે માગો મુકયા હતા. એ માગો એ કે રંગભેદ ઉપર રચાએલા એક ઘણાં નાના દક્ષિણ આફ્રિકાનો સ્વીકાર કરવો અથવા એકતાથી ઘડાએલા એક મીશ્ર મહાન દક્ષિણ આફ્રિકાનો સ્વીકાર કરવો. પરીષદના પ્રતીનીધીઓએ બતાવી દીધું કે તેઓ એક મહાન દક્ષિણ આફ્રિકામાંજ પોતાનું હિત જોય છે.

આ નિર્ણયમાં ખાસ ધ્યાન ખેચનારી વસ્તુ એ છે કે, બંને રંગના પ્રજાસત્તાકવાદીઓએ બતાવી દીધુ કે તેઓ કેટલી હદ સુધી સંગઠીત થઇ શકે છે. એ વસ્તુ સારી છે કે આ એકતાની તૈયારી તેઓએ જાહેરમાં બતાવી છે.

પ્રતીનીધીઓએ મહાન દક્ષિણ આફ્રિકા સ્થાપવાની ચળવળનો પાયો આ પરીષદમાં રોપ્યો છે. હવે આમ જનતાની ફરજ છે કે તેઓ ઇલાયદાપણાને દુર કરવા માટે આ માર્ગ સ્વિકારે.

પરીષદમાં અમને એ જોઈને આનંદ થયો કે, આ દેશના મોટા ભાગના ગોરાઓમાં રંગભેદ દુર કરવાની ઇચ્છા ઘણી પ્રબળ હતી કે જેટલી બીન-ગોરાઓમાં છે. હવે મુખ્ય વસ્તુ એ છે કે આ ભાવનાને એકત્ર કરી એનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરવો કે જેથી વધુમાં વધુ દાબ સરકાર ઉપર લાવી શકાય. જોહાનીસબર્ગની પરીષદનો આ મુખ્ય હેતુ હતો.

આમ હોવા છતાં આપણે એક ચોખવટ કરવાની જરૂર છે કે, જોહાનીસબર્ગની પરીષદમાં આફ્રિકાનરો સામે મોર્ચો ઉભો કરવાનો પાયો નથી નખાયો. આ પરીષદમાં પ્રજાસત્તાકવાદીઓ, અને ખ્રીસ્તીઓ કે જેઓ મનુષ્યને માનવ તરીકે મહાન ગણે છે, અને મનુષ્યનું અપમાન કરનારી રંગભેદની નીતી સામે સંગઠીત થવા ઇચ્છે છે. આફ્રિકાનર જે પોતાને પ્રજાસત્તાકવાદી તથા ખ્રીસ્તી ગણતો હોય અને 'મનુષ્યની કીમ્મત એના રંગ ઉપરથી નહી

અમારા ગ્રાહકોને

૧૯૫૭નું વર્ષ પુર્ણ થવા આવ્યું છે જે ગ્રાહકોએ તેમના નાણા હજી ચુકવ્યા નથી તેઓ તેમને બીલ મળતાજ ચેક મોકલી આપશે તો અમે આભારી થશું.

વ્યવસ્થાપક
'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'.

કરતો હોય એને માટે પણ પુરતી જગ્યા આમાં હતી.

બીશપ રીવઝે આશા પ્રગટ કરી હતી કે જે લોકોએ પરીષદમાં આવવાનું આમંત્રણ નથી સ્વિકાર્યું", એમનો ધીમે ધીમે હૃદય પલટો થશે. એ માટે પ્રયત્નવાન રહેવું એ આશા સ્પષ્ઠ વાત છે.

વધુમાં પરીષદમાં નીમાએલી કોન્ટીન્યુએશન કમેટીએ આફ્રીકાનર પક્ષના લોકોને એ ખાત્રી આપવી જોઇએ કે તેઓ એમની સાથે બની શકે એટલો સહયોગ સાધવા તઈયાર છે.

બીશપ રીવઝ:—ઈલાયદાપણુ એ પાપ છે

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

સમાજની ઇચ્છા રાખતા હોઇએ તો, સૌથી પ્રથમ બધાં લોકોને સ્વમાનહકો મળવા જ જોઇએ.

છેલ્લા થોડાક દીવસોથી આ સવાલ ઉપર અમે વિચારની આપલે કરી છે, એનો અર્થ એમ નથી થતો કે અહીની રંગબેરંગી પ્રજામાં આર્થીક યા રાજનૈતીક, ફેરફાર થઇ જશે. આ પરીષદે, આ સવાલનો ઘણો જ ઉંડો વિચાર કર્યો છે, આપણે ઘણી ગંભીરતા સાથે એવી આર્થીક નીતી, ગ્રહણ કરવાની છે કે જેથી, ઇન્ડીયન આફ્રિકન, કલર્ડ અને ગોરા બધાને પોતાના ઉત્પન્નનો લાભ પુરતો મળે, અને એમની મહેનતના ફળ મળે.

આજે હું જે કાંઇ બધા સવાલો ઉપર બોલ્યો છું તેના અંતમાં મારે હવે કહેવું જોઇશે કે, આ પરીષદમાં વિવિધ વિષયો ઉપર જે વ્યક્તીઓએ, પુર્ણ મહીતીઓ અમારી સામે રજુ કરી છે, એમના અમે ઘણા આભારી છીએ. આજે જો આ પરીષદ ન ભરાઇ હોત તો પણ, જે માહીતીઓ ભેગી કરાઇ છે એ ઘણીજ ઉપયોગી છે. અને તે ઘણા વખત સુધી આપણે વિચાર તથા અભ્યાસ કરવાની પ્રેરણા આપશે.

આ બધા ઉપરાંત હું માનુ છું કે સૌથી મોટી વસ્તુ એ છે, કે આપણે બધા અહીં એક સાથે એકત્ર થયા છીએ. ભુતકાળમાં, દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઘણી પરીષદો ભરાઇ છે, પણ મારૂં માનવું છે કે, આજની પરીષદ જેવી બહોળી દ્રષ્ટીવાળી એક પણ પરીષદ નથી ભરાઇ. એ વાત સાચી છે કે, આપણે ભીન્ન ભીન્ન મતવાદીઓની પણ હાજરી ઇચ્છતા હતાં. અને અમને કે જેઓએ આ પરીષદ ગોઠવી છે, એમને એ લોકોની ગેરહાજરીથી અત્યંત દુઃખ થયું છે. એ લોકોએ જે કારણો અમને આપ્યા છે, એ જાણીને અમને, ઘણી ચીન્તા થાય છે. તેમ છતાં ઘણા જુદા વિચાર ધરાવનારા સ્ત્રી, પુરૂષો આ પરિષદમાં હાજર થયા છે, અને એ લોકોએ સીદ્ધ કર્યું છે કે, જ્યારે દેશનું વાતાવરણ એટલું ગંભીર છે, ત્યારે શાંતીથી અને સમજદારીથી, આપણે એક બીજાના વિચારોની આપલે કરી શકીએ છીએ, અને તે પણ, ભીન્ન ભીન્ન મત ધરાવનારાઓ તરફ જરા પણ ઝેર કે દ્વેષભાવ વગર.

આપણે બતાવી દીધું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં જુદી જુદી કોમના અને ભીન્ન ભીન્ન મત ધરાવનારા લોકો, સાથે બેસીને ચર્ચા કરી શકે છે, આ સીદ્ધી માટે આપણે અભીમાન હોવું જોઇએ. આપણી સંખ્યા નાની છે, છતાં આપણી પાછળ દરેક કોમનો સાથ છે,

અમે એવી આશા સેવીએ છીએ કે જે લોકોએ અમારૂં આમંત્રણ નથી સ્વિકાર્યું" એ લોકો ભવિષ્યમાં અમારી સાથે બેસીને આ બાબત ઉપર ચર્ચા કરશે. પણ તે પહેલા આપણે જો આ પરીણામ લાવવા ઇચ્છતા હોઇએ તો આપણે જે આજે ભેગા થયા છીએ તેઓ હમેશા ભેગા રહીએ. એ ઘણું આવશ્યક છે. આપણા કામોમાંથી વખત કાઢી, આપણે હળી મળીને ભેગા થઇને આપણી આ ચર્ચાઓ ચાલુ રાખીએ. આ માટે, આપણે કાર્યકરોની તથા નાણાની જરૂર પડશે, પણ એ તો નાની વસ્તુ છે. મોટી વસ્તુ એ છે કે આપણે જે બધા અહીં હાજર છીએ, એમને હમેશા સાથે રહેવાનો નિર્ણય કરવો જોઇએ. બ્લુમફોનટીનની પરીષદમાં જ્યારે આવી પરીષદ ભરવાની વાતો ચાલતી હતી ત્યારે કોઇને સ્વપ્ને પણ ખ્યાલ ન હતો, કે આવી પરીષદ સ્વરૂપ લેશે અને એક મીશ્ર સમાજનો સુખ અને શાંતીથી રહેવાનો રસ્તો શોધશે. બધાના મનમાં ત્યારે એમ હતું કે આવી પરીષદ ભરવાથી દક્ષિણ આફ્રિકાની ચાલુ નીતીમાં કાંઇક ફરક પડશે. આ નીતી ફેરવવાની જવાબદારી પરીષદમાં હાજર થએલા બધાની છે. આ જવાબદારી નાની નથી. તે છતાં, એક મીશ્ર સમાજના સવાલો, માનવ સવાલો ગણાય, અને એટલા માટે, એનો ઉકેલ પણ માનવોએજ કરવો જોઇએ. આ સવાલ ઘણો ગંભીર છે, આપણા બધામાં જ સ્વાર્થી વૃત્તીનું ઘણું જોર છે આપણે નિસ્વાર્થપણે વિચાર કરવાની જરૂર છે.

આપણે બધા જુદી જુદી સંસ્થાઓના અને ભીન્નભીન્ન વિચાર ધરાવનારાઓ ભેગાં થયા છીએ. અને તેથી આપણે, આ થોડા દીવસોમાં ઘણુ શીખ્યા છીએ. આપણે એ શીખ્યા છીએ કે સર્વનાં હિત માટે આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. અને દક્ષિણ આફ્રીકામાં ખરેખરા મીશ્ર સમાજની સ્થાપના કરવા માટે, આપણે આ વાતને આપણા જીવનમાં કાયમ રાખવી જોઇએ. આ માટે ઘણી ધીરજ તથા નમ્રતાની જરૂર રહેશે. આપણામાંથી ઘણાએ મોટાઇની ભાવના કાઢી નાખવી

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૫૪૬)

પશ્ચીમનો જીવન માર્ગ કેવો છે?

વિલ્ફ્રેડ વેલોક

પશ્ચીમમાં આપણે આપણા પશ્ચીમીજીવન વિશે ઘણુ છુટથી બોલીએ છીએ, પણ આપણે એ કેવી રીતે અને કેમ બન્યુ છે તે જાણવા જરાપણ ઉભા નથી રહેતા. એ જરાપણ શંકા ભર્યું નથી કે, ઉદ્યોગીક ક્રાંતીએ યંત્રોની ક્રાંતીકરી છે. તેને પરીણામે સમસ્ત રાષ્ટ્રનું જીવન ધોરણ બદલી નાખ્યું છે, કામ કરવાની રીતો બદલી અને આરામનો વખત ગાળવાની રીતો બદલી, તેની કીંમત અને સારા કે ખરાબની પારખ બદલી અને તેવી રીતે સમસ્ત જીવનધોરણ બદલાઈ ગયું છે.

સૌથી પ્રથમ કામ કરવાની રીતો બદલી છે. એકધારૂ કામ તેની મેળે થયા જ કરે એવું પરીવર્તન થયું છે. આને પરિણામે જાણે કે માનવ માનવ મટી વધુ અને વધુ યંત્ર માનવ બનતો ગયો છે અને ઓછામાં ઓછો માનવી રહ્યો છે. આ જોતા એમ લાગે છે કે માનવ એક પુર્ણ માનવી નથી રહ્યો પણ માનવ તુકડો બન્યો છે.

આ પરિવર્તનથી માનવીઓને સંતોષ નથી અને તેથી આપણું જીવન અશાંત થઈ પડયું છે. પરીણામ પગારોનો વધારો અને જીવન ધોરણ ઉચ્ચુ કરવામાં આવતું જાય છે. બહુ જ થોડો સમય કામ કરવાનું વચન અપાયું હતું, પણ નવી નવી મોંઘી પેન્સીલ સાપનર્સથી લઈને ફ્રીજ, રેડીયો, ટેલીફોન ટેલીવીઝન, કાર, વિગેરેના ઉત્પાદનો વધારવાને પરીણામે વચન પાળવામાં ન આવ્યું. પણ જો આ બધી ચીજો વેચાય તો કામદારોને ઉચ્ચા પગારો આપવા જ જોઈએ અને તેથી જીવનનુ ધોરણ પણ પછી બદલાતુ જાય અને જીવન નાણા ઉપર જ નિર્ભર રહે. પ્રત્યેક નવી બનતી ચીજોને ખરીદવી એજ એક સર્વસ્વ અને એક માત્ર જીવનનું કાર્ય થઈ પડયું.

આવી રીતે ઉદ્યોગ ક્રાંતીની આપણા જીવન ધોરણ ઉપર અસર પડી. સાધારણ માનવનું કુદરતી ધ્યેય ફેરવાઈ ગયું આંથી માનવ યાંત્રીક બની ગયો અને સારા નરસાનો વિચાર કરનારો જવાબદાર માનવ ન રહ્યો. તે ભાંગ્યો તુટયો એક માનવી બની ગયો. બુદ્ધીની ભુખ તેને ખોઈ અને શારીરક ભુખ વધતી ગઈ. વધુ કપડા, વધુ ભારે ખોરાક, મેળવ્યો અને બુદ્ધ આપવા. ત્મીક શકતી ખોઈ અને પોતાના સમાજ ઉપર આધાર રાખતો થયો. આ બધાને પરીણામે નાણા એજ સર્વસ્વ તેને જણાયા.

આ બધાને પરીણામે માનવની માનસીક શકતી અને વ્યકતીત્વં ઘણુ નીચું ઉતરી પડયું. પોતાનામાં જે એક કળા હતી તે કળાનો વ્યકતીઓમાંથી નાશ થયો. અને એકાદની શોધની કળાના બાંબતમાં માનવ યંત્ર બની માલ ઉતારતો ગયો. કેળવણી પાછળ એજ દાનત રહી કે એકાદ સારૂં કામ મળે. આરામના સમયમાં આનંદ પ્રમોદમાં પણ નાણાનો જ મુખ્ય ઉપયોગ થાય. રમત ગમતોમાં પણ સ્પર્ધામાં ઉતરી પડયો. રમત ગમત પણ નિર્દોષ ન રહી અને નાણા વગર ન કરી શકાય તેવી બની. વળી ફકત કોણ ચેંપયન બને- એજ ઉદેશ રહ્યો. ફલબો સારામાં સારા રમનારને ખરીદે છે. વળી એ પણ એક આર્થીક સાધન બન્યું. આ રમત ગમતના સંમેલનો પણ વગર નાણાએ કોઈને જોવા ન મળે. એક જાતની ઉશ્કેરણી ભરી માનસીક સ્થીતીમાં થોડાક વખત માટે જઈ નાણા વેરવાનું આ એક સાધન બન્યું. આ બધાને પરીણામે ફિલ્મ સ્ટોરોની જેમ ખેલા[ડી]
સ્ટોરો પણ એક જાતની સ્પર્ધામાં ઉત[રી]
જગતમાં ચળકવા ઇચ્છા સેવતા થ[યા]
છે. સમાજ તેને આવકારે પણ છે જ
તત્ત્વજ્ઞાનીઓ સેવકો, કે આધ્યાત્મિ[ક]
ક્ષેત્રમાં પડેલાઓને ઘણીવાર સમા[જ]
જોવા કે જાણવા પણ નથી માગતો

આવા અર્થશાસ્ત્રને લીધે માન[વ]
પોતાની વાસનાઓ પાછળ દોટ મુક[ી]
છે. અને આત્માના અવાજને રૂંધ[ી]
નાખ્યો છે. ૧૯૫૭ના વર્ષના પહેલ[ા]
ત્રણ માસ દરમીયાન ઈંગ્લંડન[ા]
લોકોએ ૪૦૦,૦૦૦,૦૦૦ તમાકુ અ[ને]
દારૂ પાછળ બગાડયા હતા.

ફેફસાના કેંસરથી થતા મરણોને
આંકડો દીવસે દીવસે વધતો જ જા[ય]
છે. આ દરદ વધુ પડતા તમાકુ અ[ને]
દારૂના સેવનથી થાય છે. અમેરીકા [કે]
જેનું જીવનધોરણ ઘણું ઉચ્ચુ માનવા
માં આવે છે. તેમાં કોરોનેરી થ્રંબો-
સીસ અને પોલીયમ પેલીટીઝ જેવા

"ગામડાઓના જો નાશ થશે તો તેની સાથે સાથે હીંદનો પણ નાશ થશે. અને પછી હીંદ એ હીંદ નહી રહે. હીંદનુ જે દુનીયામાં ખાસ મીશન છે તેનો પણ તેથી નાશ થશે. ગામડાને ફરી આબાદ કરવાનો એકજ માર્ગ છે કે ગામડાને શહેર તરફ ઘસડાતું અટકાવવું જોઈએ. ઉદ્યોગોને બહુ પ્રમાણમાં ઉત્પન્ન કરવાના કેન્દ્રો રચાય તો ગામડાને હરીફાઈમાં ઉતરવું પડશે. આથી ગામડા સ્વાવલંબી થવા જોઈએ અને ઉત્પાદન પોતાના ઉપયોગ પુરતું જ કરી શહેરમાં જતો નાણાનો પ્રવાહ અટકાવવો જોઈએ. ગામડાના ઉદ્યોગો જો આ દ્રષ્ટીથી કરવામાં આવે તો પછી તે ગમે તેવા આધૂનિક યંત્રો હથીયારો પોતે જ બનાવી વાપરે તો તે શામે મને કશો વાંધો નથી. પણ તે પાછળ બીજાનો વિનાશ કરવાની દ્રષ્ટી ન હોવી જોઈએ."

—ગાંધીજી.

દરદોના કેસો વધતા જાય છે. ૧૯૫૨માં આ દરદો ૪૦ વર્ષ ઉપરની ઉમરના પુરૂષોનું મરણ પ્રમાણનું અરધો અરધનું કારણ આ દરદો હતાં. અને ૧૯૫૦માં ૫૦ લાખ કરતા વધારે અમેરીકનોના મરણો આકારણે થયાનું કહેવાય છે. આ દરદોની એક ખાસીયત છે કે જ્યાં તે ઉત્પન્ન થયા હોય છે ત્યાં જ થતાં હોય છે એમ નથી. અને નથી ત્યાં તેનો અંત લાવવામાં આવતો.

માનવીને પોતાની પરીસ્થીતીથી અસંતોષ હોય છે અને પછી તે દારૂ પીવાનું શરૂ કરે છે અને લગભગ બધી પશ્ચીમી દેશોમાં તો દારૂ પીવો એ એક–મેનીયા–ગાંડપણ જેવું થઈ ગયું છે. આ નીતી સામાજીક ક્ષેત્રમાં આ-

---

મંગલ જીવન

નવલભાઇ શાહ

નવું વર્ષ મંગલદાયક નીવડે એવી અભિલાષા વ્યકત કરતા પત્રો, છાપેલાં કાર્ડ આપણે મોકલીએ છીએ ને આવે છે. પણ વિચાર થાય છે કે, મંગલ અભિલાષાથીજ ચાલશે?

એવી સામુદાયિક સમજપુર્વકની ભાવનાનું પણ જીવનમાં સ્થાન છે; એ પણ પ્રેરક બને છે. પણ જ્યાં સુધી મંગલ જીવનને પંથે ડગલાં ભરવાનો નિર્ધાર વ્યકિત અને સમાજના જીવનમાં થતો નથી ત્યાં સુધી એ સારો સંસ્કાર પણ માત્ર 'ટેવ' કે શિષ્ટાચાર જ બની જાય છે.

મંગલ જીવન એટલે શું?

આજે આપણે જે જગતમાં જીવીએ છીએ તેમાં મુખ્યત્વે ભોગ એજ જીવન છે એમ માની સૌ જીવી રહ્યા છે. ખાવું, પીવું, પહેરવું, ઓઢવું, સારા દેખાવું, એમાંથી ઉપર જ આવતા નથી. આ બધી વસ્તુઓ જીવન માટે નકામી નથી. દેહના ધારણ માટે જરૂરી છે. પણ જ્યારે આપણે એના ભોગ માટે જ જીવીએ છીએ ત્યારે એ વસ્તુઓને આપણે ભોગવતા નથી પણ વસ્તુઓ આપણને ભોગવી જાય છે. એટલા માટે જીવનની બીજી નેષ્ઠા છે ઉપયોગની. વસ્તુનો ઉપભોગ નહિ. પણ ઉપયોગ બહુ જ ન જીવો ફેર છે. પણ બીજી નિષ્ઠા જીવનમાં આવતાં આપણું આખુંયે જીવન પલટાઈ જાય છે. એ માર્ગે ચાલ્યા એટલે મંગલ જીવન આરંભાઈ ગયું. એને માટે વસ્તુ છોડવાની જરૂર નથી ફકત ભોગને સ્થાને યોગને લાવવાની જરૂર છે.

ભોગ પ્રધાન સમાજ હંમેશાં ભોગ વધારવામાં જ પ્રજાનો વિકાસ થયો છે એમ માને છે. એક બાજુ ભોગ.વૃત્તિ વધે, પરિણામે જરૂરિયાતો વધે. અને તાણ પડે, એટલે માણસ બુમો પાડે વસતી પર અંકુશ મૂકો. જો વસ્તી વધી જશે તો આપણું જીવન ધોરણ તુટી જશે. અહીં હું માણસ સંયમી બને તે નથી ઇચ્છતો એમ નહિ પણ ભોગનુ જે વિષચક્ર છે તે સરવાળે મનુષ્ય–દ્રોહ સુધી પહોંચે છે. પણ તે ભૂલી જાય છે કે જેમ આજે તે ભવિષ્યમાં આવનાર માનવને ન છુટકાની આવી પડેલી આપત્તિ માનતો થાય છે તેમ એક દિવસે પોતે મરશે અને જો ફરી જન્મ હોય ને એને આ જગતમાં આવવાનું થાય તો આખીયે માનવ જાત કહેશે હવે રોકો. આ એક ઘણો સુક્ષ્મ પ્રશ્ન છે. માણસ માત્ર પોતાના સ્વાર્થને ગાટે, ફકત દેહના લાલન માટે જીવે અને એને જ પ્રગતિ માને તો શું પરિણામ આવે?

'મંગલ' જીવન એટલે શું એ પર જેમ જેમ વિચારૂં છું તેમ તેમ લાગે છે, ઉપયોગ મારેનું જીવન. એની કળા જેને હાથ લાગી, જે સમાજ એવું જીવતો થયો તેનું આખુંયે જીવન મંગલમય બની જાય. આવા મંગલમય જીવનની કળા લાધે અને તેવું સહજ રીતે જીવતા થઈએ એજ નવા વર્ષની મંગલ પ્રભાતની મંગલ કામના હોઈ શકે.

—'વિશ્વવાત્સલ્ય'માંથી.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Twilight Of The Gods

By

C. W. M. GELL

THAT Indians hope to replace Europeans as the rulers of Africa is "the firm conviction" of many white South Africans, not all of them Nationalists. In a recent article for a Netherlands public (reprinted by the S.A. State Information Office) the Assistant Editor of "Die Burger asserts that this is also India's ambition.

But how subjective an assessment this is appears from Mr. Schalk Pienaar's immediately following sentence: *In the mind of the Whites* there is no doubt that in the event of his departure from Africa, the continent (at least in its eastern part) will be handed over to the Indian and not to the African" (an unusual word this, both for "Die Burger and S.I.O. publications).

The "Indian ideal for Africa," therefore, exists "in the mind of the Whites," not in the objectively considered policies of India or the Indian minorities in Africa. And Mr. Pienaar's "conviction" is the more remarkable in view of his belief that "from her experience, South Africa (i.e. the White population) has come to the firm conclusion that equal rights for non-Whites in a mixed society must lead to domination by the numerically stronger partner."

How then can the Union's 400,000 Indians be expected to "take over" from its 3 million Whites? In the Union Indians form 3 per cent. of the population, Whites 21 per cent., Africans 67 per cent., Coloureds 9 per cent. Even if the whole of Eastern Africa from the Cape to Nairobi is considered together, Indians barely number 700,000 against 3½ million Europeans and some 35-40 million Africans.

Mr. Pienaar's article, perhaps because it was written with a continental European audience in mind, is in many ways less completely partisan than most South African statements on this subject—less, for instance, than the papers read at the January 1956 Sabra conference. But it continually identifies South Africa with either "White South Africa" or the Afrikanervolk.

Hence the reference to "two million Afrikaners" as "that section of the population which gives direction to the country's policies." And the emphasis on the probability that "if the Afrikaner is driven out there will be left nowhere in the world a trace of his existence, history, culture or language." Mr. Pienaar admits that 'South Africa' realises fully "she is moving counter to the opinion of almost the entire world. But her whole existence is founded on a struggle against impossible odds. In spite of "logic" she still exists and in spite of "logic" she hopes to continue existing."

After some further review of the Afrikaner's "history and "Gottedammerung" philosophy of life, Mr. Pienaar comes to the significantly moderate statement (in contrast with his opening theme) that India desires the release of her minorities in Africa from subservient status and the eventual participation of *all* non-White peoples in their Governments. Mr. Pienaar evidently realises that Netherlands readers are likely to be better informed about Mr. Nehru's standpoint than a N.P. stryddag audience!

"South Africa," however, according to Mr. Pienaar, dare not make any concession, for then it would inevitably be forced "ultimately to grant full partnership to the non-Whites." In view of the numerical disparity, this (it is argued) would lead to "non-White domination," the expulsion of the Afrikaner and "the obliteration of his story from the rolls of history."

South Africa's dispute with India and the U.N. "is literally one for survival." "She" only seeeks to live—' it is as simple as that." "She" realises that there is little understanding of "her" policies of self-preservation and separate development by Western Europeans. Indeed, "she" often feels betrayed by them, though "she" stands (says Mr. Pienaar) as "an outpost of Western civilisation on this black continent exposed both to Communism and Asiatic imperialism."

Mr. Pienaar concedes that this isolated position is "most difficult, if not very dangerous. But if it brings 'South Africa into conflict with the outside world, she can merely shrug her shoulders. She has nothing else to offer."

This desperate conclusion by an otherwise highly intelligent Afrikaner writing for an overseas audience underlines exactly what Prof. B. B. Keet meant when he said "Either we change our hearts and overcome our fears and prejudices, or we must simply wait the day of reckoning."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતનાં વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ ૩ ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હવે તમારે નિરાશ થવાની જરૂર નથી!

કારણ ??

ક્યાં જશો ?

નથી રહેવું છેક અલ્લડ,
બની જવું છે ફેશનેબલ?
આ દુનિયા બધી પલટાણી,
રે! નથી રહેવાના જુનવાણી!
ઘુંગડાં સાલડાં દો ફગાવી,
સાડી કે અંબર લો સોહાવી,
જોડા ખાસડાં કેવા? છી! છી!
મંગાવી લો બુટ ઉંચી એડીના!
સુતરાઉ કાપડ, કેવું જુનું?
નાઇલોન રેશમ? અહા! સોહામણું
મગ, ચણા તુવેર કે દાળ,
મળે છે બધું અહીંયા જ!
માટે—
ચાલી આવો તમે સમજી,
મણિલાલ રતનજીની કંપની

* તમારી માનીતી સાડી—બનારસ જરી જોર્જેટ, બનારસ રેશમ, મૈસુરી, સીફોન, કાશ્મીરી, જરીટીનસીલ, કોર પાલવ, દેશી પટોળા વગેરે છેલ્લી ડીઝાઇનમાં આવી ગઇ છે!
* તમને ગમતી બોર્ડર્સ—બનારસ બોર્ડર, રેશમી કોર પાલવ, જરી કોર પાલવ, જરીની કોર: રૂપેરી તથા સોનેરી વગેરે આકર્ષક રૂપમાં મળશે.
* નાઇલોનમાં સાડી તેમજ ડ્રેસ અને બ્લાઉઝ માટે કાપડ તમને મન પસંદ મળશે.
* તમારી પુત્રી માટે બ્લાઉસ તથા ડ્રેસનું કાપડ અનેક વિધ રંગમાં મળશે.
* લગ્નને લગતી દરેક ચીજો—પૂજાનો માલ, થર, કાંકણ વગેરે માટે અમને મળો.
* દેશી કરિયાણું મોટા જથ્થામાં સાફ તેમજ કિફાયત ભાવે મળશે.
* તમારી દરેક જરૂરીયાત માટે તમારી માનીતી દુકાને જ આવો:

શૃંગારના સાધનો—કંકુની શીશી, ચાંદલા, વાળ, બંગડી, પાટલા રેશમી ફુમટા, જરીની વેણી જરીના જોડા વગેરે હમણાં નવા સ્ટોકમાં આવ્યા છે.

"એક નૂર આદમી હજાર નૂર કપડાં"

ભાવ માટે અમને લખો:

પિત્તળના વાસણો—પિત્તળ તથા તાંબાના નાના મોટા લોટા, દીવીઓ, આરતીની દીવી, પિતળ તથા જર્મનની વાડકી, પવાલા, જર્મનની ગુલાબ દાની ધૂપદાની, તાંબડા વગેરે હમણાંજ આવ્યા છે.

Phone: 27709.

Residence: 22744.

Manilal Ratanjee & Co., (Pty) Ltd.

136 Prince Edward Street, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધીજીના ગુરુભાઇ

(૧)

[આકાશવાણી, અમદાવાદથી, તા. ૨૨-૯-૫૭ના રોજનો શ્રી. મગનભાઇ પટેલનો 'નવજીવન'માંથી વાર્તાલાપ.]

નેક નામદાર વી. એસ. શ્રીનિવાસ શાસ્ત્રીયારની આજે ૮૮મી જયંતી છે. સ્વતંત્ર હિંદને ઘડનારા આપણા પૂર્વજોમાં એ એક હતા. તેમને યાદ કરીને આપણે પવિત્ર થઇએ એવી વિરલતા એમનામાં હતી. સ્વતંત્ર ભારતની ચાલુ પેઢીએ તેની ગઇ પેઢીના આવા પૂર્વજને કૃતજ્ઞતાપુર્વક પોતાની શ્રદ્ધાંજલિ આપવી જોઇએ. નામદાર શાસ્ત્રિયારનો જન્મ ઇ. સ. ૧૮૬૯ના સપ્ટેમ્બરની ૨૨મીએ થયો હતો. એટલે કે, ગાંધીજીથી ૧૦ દિવસ પહેલાં તે જન્મ્યા હતા. એક દક્ષિણ હીંદમાં અને એક પશ્ચિમ હીંદમાં જન્મ્યા હતા. બંનેની વિભૂતિ તથા વિચારણા જોઇએ તોપણ આવો જ ફેર હતો. આમ છતાં આગળ પરના રાષ્ટ્રસેવાના તેમના જીવનમાં બંને જણ, એવી જુદાઇ છતાં, સાથે થયા અને જીંદગીભર તેમની વચ્ચે વિરલ આદરભાવ અને નિકટ સ્નેહસંબંધ રહ્યો. હીંદના રાજકારણનો આ સંયોગ આપણે માટે આજે પણ ધડારૂપ છે.

ગાંધીજી શાસ્ત્રીયારને પોતાના મોટા ભાઇ માનતા અને એને છાજે તેવા આદરભાવથી વર્તતા. આનું કારણ કેવળ તે ઉંમરે ૧૦ દહાડા મોટા હતા એ નહીં, પણ એના કરતાં ગંભીર હતું. ગાંધીજી અને શાસ્ત્રીજી ગુરુભાઇઓ હતા. બંનેએ કહ્યું છે કે, નામદાર ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે અમારા રાજદ્વારી ગુરુ છે. તેઓનું આ ગુરુપણું જાહેર સેવાક્ષેત્ર પરત્વે હતું. પરંતુ તે વસ્તુ આ બંને જણના અંગત જીવનની અંદર પણ ઉંડે જઇને અસર કરનારી બાબત હતી. આજે જ્યારે જાહેર જીવન અને અંગત જીવન વચ્ચે પાછી અંગતતાની જુદાઇ પેસવા લાગી છે, તે વખતે શાસ્ત્રીજીના જીવનની આ મહામૂલી ભાવનાનું સંકીર્તન કરવા જેવું છે.

નામ. શાસ્ત્રીજી અને ગાંધીજી નામ. ગોખલે અને લોકમાન્ય ટિળકની પછીની પેઢીના વારસદાર ગણાય. હીંદની સેવામાં આ પેઢી એ રીતે જુદી પડે છે કે, રાષ્ટ્રસેવા એ ધર્મની દીક્ષા કે વ્રત જેવી છે, તેથી રાષ્ટ્રસેવકે તે અર્થે જીવનદાન આપવું જોઇએ. શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસે જીવનની સાધનામાં સેવાને સ્થાન છે એમ શીખવ્યું. એમના પટ્ટશિષ્ય સ્વામી વિવેકાનંદે આ મંત્રને આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે એ રીતે ઉતાર્યો અને રામકૃષ્ણ મિશન સ્થાપ્યું. શ્રી ગોખલેજી સ્વામી વિવેકાનંદની જ પેઢીના ગણાય. તેમણે ઉપરના જ મંત્રને રાષ્ટ્રના સાર્વજનિક સેવાક્ષેત્રમાં ઉતારવાને માટે 'હીંદ સેવક સમાજ' સંસ્થા પૂનામાં ઇ. સ. ૧૯૦૫માં સ્થાપી, સેવાર્થે ગરીબાઇ અને સાદાઇને વરીને દેશની સેવામાં જોડાવા માટે યુવકોને આહ્વાન કર્યું. આમ જોડાનાર સેવકોએ પણ અમુક રીતે વાનપ્રસ્થને મળતો સંન્યાસ ગ્રહણ કરવો જોઇએ, એવો આ સંસ્થાનો મૂળ નિયમ છે. આપણા ઠક્કરબાપા એના આજીવન સભ્ય હતા. ગાંધીજી હીંદમાં ૧૯૧૪માં આવીને તેના સભ્ય [illegible] શક્યા, છતાં તેના માનસ-સભ્ય તો તે હતા જ.

નામ. શાસ્ત્રીયાર ઇ. સ. ૧૯૦૭માં તેના આજીવન સભ્ય બન્યા. ગોખલેજી સહિત બીજા ચાર સભ્યો બાદ જોડાયેલા તે છટ્ઠા સભ્ય હતા. જીવનમાં એમણે આ પગલું ભર્યું તે એમના આંતરજીવનના ઉંડાણમાંથી, પ્રગટેલી એક ધાર્મીક ને આધ્યાત્મિક વસ્તુ હતી. ૧૯૨૬માં આપેલા એક વ્યાખ્યાનમાં તેમણે આનું બહુ જ માર્મીક વર્ણન કર્યું છે. તેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે;

"વીસ વરસ ઉપર હું એક સુખી માણસ હતો. મારી તબિયત ઉત્તમ હતી. કુટુંબનાં સુખ અને પ્રેમનો મને પાર નહોતો. જે શાળામાં હું ભણાવતો હતો તેના વિદ્યાર્થીઓનો પ્રેમ મેં સંપાદન કર્યો હતો અને સાથીઓનાં વિશ્વાસ અને આદર મેળવવા હું સદ્ભાગી થયો હતો.' પરંતુ ઇ. સ. ૧૯૦૫ની અધવચમાં મને એક નાનકડી પત્રિકા વાંચવા મળી તેનાથી, આ મારો સંતોષ ઉંચોનીચો થઇ ગયો. પત્રિકા પર 'ખાનગી' લખ્યું હતું અને મને તે જી. એ. નટેસને મોકલી હતી. તરતમાં જ શરૂ થયેલી ગોખલેજીની 'હીંદ સેવક સમાજ' સંસ્થાની બોધપત્રિકા એ હતી. તેની ભાષા અને ભાવોની મારા પર ઉંડી અસર થઇ. તેમાં મુકેલા આદર્શોનો પણ મારા મન પર ઓછો પ્રભાવ નહિ પડેલો. ઉમદા વિચારો અને ઉમદા વાણી જેમાં મળે છે ત્યારે સાદા સીધા મગજ પર તે એવી અસર કરે છે કે, જાણે તે પોતાનાં જ ના હોય! હું મારા મનમાં વારંવાર પુછવા લાગ્યો, 'હું આવી સ્પષ્ટતાથી કદી કહી ન શકું, છતાં આવી જ કશીક વસ્તુની શોધમાં હું નહોતો?' તે વરસે ડીસેંબરમાં બનારસ કોંગ્રેસ અધિવેશનમાં હું ગયો ત્યારે આ પત્રિકા મેં સાથે લીધી. અને તે અધિવેશન દરમિયાન જ મેં હીંદ સેવક સમાજ'ના આજીવન સભ્ય થવા અરજી કરી."

શાસ્ત્રીજીના આ નિર્ણયથી તેમનાં કુટુંબીઓમાં જ નહીં, પરંતુ મિત્રમંડળમાં પણ ખુબ ખળભળાટ જાગ્યો. તેમનાં માતા અને પત્નીને તો એમ જ લાગ્યું કે, આ તો સંન્યાસી થઇ જાય છે! અને શાસ્ત્રિયારે કબુલ કર્યું કે, હા, આ "રાજકીય સંન્યાસ" છે, અમુક દીક્ષા-વ્રત જરૂર લઉં છું, પરંતુ પરંપરીણ સંન્યાસ-દીક્ષા એ નથી. અને તેની ખાતરી પડે તે સારૂ, હીંદ સેવક સમાજના સભ્ય તરીકે લેવા ગોખલેજીએ હા પાડી, ત્યારે તે તેમાં જોડાવા શરૂમાં પુના એકલા જવાના હતા, તેને બદલે પત્નીને સાથે લીધાં.

ગાધીજીની પેઠે, એમના જીવન પર પણ માતાની બહુ ઉંડી અસર હતી. ચાર ભાઇઓમાં શાસ્ત્રીજી સૌથી મોટા હતા. પોતાના આંતરજીવન વિષે એમણે આત્મનિવેદન રૂપે, ઇ. સ. ૧૯૪૦માં એક લેખ લખ્યો છે તેમાં તે જણાવે છે—

"તાંજોર જીલ્લામાં એક ગરીબ બ્રાહ્મણ કુટુંબમાં મારો જન્મ થયો હતો. પણ સારી મગજશક્તિનો વારસો મને મળ્યો હતો. મને શાળા કોલેજનું શિક્ષણ મળે તેને માટે મારાં માતાપિતાએ ખુબ વેઠયું હતું. મારા પિતા ગોર કે પુરોહિત હતા. પણ જજમાનીમાંથી નિયમિત મળતર નહોતું તેથી કેવળ નિર્વાહને માટે પિતાને જ્યાં ત્યાં હવાતિયાં મારવાં પડતાં હતાં. મારી માતા પુરોહિત કુટુંબની નહીં પણ ગૃહસ્થ કુટુંબની હતી. સ્વભાવે તે સ્વમાની હતી. હું સમજણો થયો ત્યારથી માતા મને એકાંતમાં કહ્યા જ કરતી કે, પિતાજીને ધનિકો તરફથી વેઠવાં પડતાં અપમાનો અને વિટંબણાઓથી તેને કેવી માનહાનિ અને સંતાપ થયા કરતાં હતાં."

માતાની આ મનોવેદનાથી બાળ શાસ્ત્રીયારના મન પર જરૂર એ અસર તો થઇ જ હશે કે, આવી ગરીબાઇ તો જવી જ જોઇએ. એથી તે ખુબ ચીવટથી ભણતા હશે એમ ઉધાડું છે.

માતા પાસે કથાવાર્તા દ્વારા મળતો ધાર્મીક વારસો ભરપુર હતો. તેમાંથી બાળ શાસ્ત્રીને ખુબ મળ્યું હતું. આ વિષે શાસ્ત્રીજી કહે છે.

"નરક અને પાપની શિક્ષાનાં ચિત્રો વિષે જોઇ સાંભળીને હું કંપતો. રાતે એના ઓથારથી થરથરી જતો. આમ છતાં, હુવેની બીજી બાજુ પણ હતી: ખાવાનું પુરતું ના મળવા છતાં, શરીરે મજબુત હતો અને બહાર ખુબ રમતો ખેલતો. આથી મારા આંતર જીવન પરથી વિષાદનો ઓથાર ઓછો થતો. અને હું બાંધામાં નબળો રહ્યો છતાં તંદુરસ્ત હતો. ના અતિ ગંભીર કે ના બહુ રંગીલો, એવું સમતોલપણું મને સાંપ્યું."

૧૯ વરસની ઉંમરે ઇ. સ. ૧૮૮૮માં શાસ્ત્રીજીએ સંસ્કૃત તથા અંગ્રેજીના વિષયમાં વિશેષતાની સાથે બી. એ. પરીક્ષા પાસ કરી, તરત જ શિક્ષકનો ધંધો અપનાવ્યો. માયાવરમ અને સાલેમની સ્કુલોમાં જોડાયા અને થોડો સમય કામ કર્યા પછી તે મદ્રાસની હીંદુ હાઇ સ્કુલમાં જોડાયા અને થોડા જ સમયમાં તેના આચાર્યપદે પહોંચ્યા. ૧૭ વરસ સુધી ત્યાં કામ કર્યું. તે દરમીયાન તે સહકારી પ્રવૃત્તિ, શિક્ષણ, ઇ. ક્ષેત્રોમાં પણ રસ લેતા. મદ્રાસમાં તે કાળમાં શ્રી. વી. કૃષ્ણસ્વામી આયર તથા શિવસ્વામી આયર ત્યાંના જાહેર જીવનક્ષેત્રના આગેવાનો હતા. તેમના સાંનિધ્યમાં શાસ્ત્રીજી આવ્યા. તેમાંથી શ્રી શિવસ્વામી એમના જીવનભરના મિત્ર બન્યા. પરંતુ તે કાર્યમાં ગુરુપદ તો તેમણે શ્રી ગોખલેજીને જ આપ્યું અને ૩૮ વરસની વયે તે એમની સેવક સમાજમાં જોડાયા તે જોડાયા.

(ચાલુ).

બેનોને વાંચવા માટે

ડરબનની ગુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "શૌર્ય મહોત્સવ" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દળદાર અને સચિત્ર અંક બહાર પાડયો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઓફીસમાંથી શી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાંઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, ફલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને ચાર્ટરાસ ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અબધ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૩ રતલ; લસણ શી. ૧–૬ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦–૧ લાંબી અને સ્કવેર બારકીટ શી. ૧૧–૧ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

ફિલ્મની નવી રેકોર્ડો આવી છે

એક ઝલક	પાંચ	રેકાર્ડ	ભાવ	૪૧–૩
બારીસ	,,	,,	,,	૪૧–૩
ભાગમભાગ	,,	,,	,,	૪૧–૩
મસ્તાની	,,	,,	,,	૪૧–૩
હલા ગુલ્લા	,,	,,	,,	૪૧–૩
ભાઇ ભાઇ	ચાર	,,	,,	33–0
કોફી હાઉસ	,,	,,	,,	33–0
મરીન ડ્રાઇવ	,,	,,	,,	33–0
કરબલા	,,	,,	,,	33–0
સી. આઇ. ડી.	ત્રણ	,,	,,	૨૪–૯
ફીલી ફીલી સાહેબ	,,	,,	,,	૨૪–૯
નવજવાન	,,	,,	,,	૨૪–૯
હાતિમતાઇ	બે	,,	,,	૧૬–૬
પરણીતા	એક	,,	,,	૮–૩

સુચના: જે ધરાક ૨૦ રેકોર્ડ લેશે તેને એક સેટ સંગીતા પાંચ રેકાર્ડ મફત આપવામાં આવશે.

પોસ્ટેજ ખર્ચ ૭/૬ જુદો પડશે.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 29488.

Durban.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

ગીતા ધ્વનિ	,, ,,	૧	૩
કેળવણી વિકાસ	(કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા	,, ,,	૪	૬
સમુળી ક્રાંતી	,, ,,	૪	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતી		૭	૬
સરદાર વલ્લભભાઇ ભાગ ૧		૧૩	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદનો મજુરોની લડતનો ઇતિહાસ)		૧	૩

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૨	૦
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી)	૪	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩	૦
બાપુની સેવામાં	૬	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઇન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧	૬
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
બાપુના—બાને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨	૬
[illegible]	૧	૬
નળાખ્યાન	[illegible]	૬

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag,

Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઇ 'લોકજીવન'માંથી)

(ગતાંકથી ચાલુ)

૯

દુખિયાનો વિસામો

ઇલિઝા જે વખતે હેલિના હાથમાં થી બચવા માટે ઓહિયો નદી ઓળંગતી હતી તે સમયે સામે કાંઠે ના એક મકાનમાં પતિપત્ની વાતચીત કરી રહ્યાં હતાં. બર્ડ સાહેબ એ તે પ્રદેશના વ્યવસ્થાપક મંડળના સભ્ય હતા. આજે મંડળની ખાસ બેઠક મળી હતી. એ અંગે વાત કાઢીને તેમનાં પત્ની મેરીએ પૂછ્યું: "આજ કાલ તમારા મંડળમાં કયા કાયદા બાબત ચર્ચા થાય છે? મેં એવું સાંભળ્યું છે કે, તમે લોકો નાસી આવેલા ગુલામોના પગલાને ગેરકાયદેસર ગણવાની બાબતમાં અને તેવાઓને ઘરમાં આશરો ન આપવાની બાબત માં વિચારી રહ્યા છો. શું એ વાત સાચી છે?"

બર્ડ સાહેબ એ સાંભળી બોલ્યા: "મેરી, તું પણ પાકી છે, હાં કે! તુ એ વિષે જાણે છે તોયે મારી પાસે વાત કઢાવવા માગે છે, ખરૂં ને? હવે તો આપણા પ્રદેશના વ્યવસ્થાપક મંડળે નિર્ણય કરી લીધો છે કે, બહાર થી નાસી આવેલા ગુલામોને કોઇએ મદદ ન કરવી જોઇએ. એ રીતે મદદ કરનારને રાજ્ય ગુનેગાર ઠરાવશે."

મેરી: "તમે પુરૂષો ખરેખર દયા વગરના જ છો! બાપડાં ગુલામો અમસ્તાં કંઇ નાસી જતાં નથી. એ લોકો પર જે અમાનુષી જુલમ ગુજારવા માં આવે છે એની તમને શું ખબર નથી? ધારો કે, કોઇ દુઃખી ગુલામ સ્ત્રી કે પુરૂષ આટલા દુરથી ભુખતરસ વેઠીને આપણે આં આવે, તો શું તમે એને આશરો નહીં આપો? દુઃખીને, અશરણને સહારો આપવો એ શું આપણું કર્તવ્ય નથી?"

બર્ડ સાહેબ—"મેરી, તારી વાત તો સાચી છે. પણ આપણે નાગરિક તરીકે કાયદાને માન આપવું જોઇએ. આપણાથી કાયદાનો ભંગ કરી કોઇ એવા ગુલામને, ભલે તે સ્ત્રી કાં ન હોય, મદદ ન થાય."

મેરી—"હું તો એવા કાયદાને જ અન્યાયી ગણું છું. મને ખાતરી છે કે, તમે પણ એમ જ માનતા હશો. તો પછી તમે એવા કાયદાની તરફેણ માં શા માટે તમારી સંમતિ આપી? ગુલામો રાખવાની પદ્ધતિ જ ક્રૂરમાં ક્રૂર છે. એને તો નાબુદ જ કરવી જોઇએ. મારે તમારા જેવા સમજ દાર લોકો એને ટેકો આપે છે."

એવામાં એક નોકર હાંફળો આવી ને કહેવા લાગ્યો: "સાહેબ, સાહેબ, જરા બહાર આવીને જુઓને! કોઇ નિરાધાર બાઇ એના બાળક સાથે આપણા બારણા આગળ બેભાન થઇ ને પડી છે!"

બર્ડ સાહેબ અને મેરી તરત જ બહાર દોડી ગયાં. બેભાન સ્ત્રીને જોતાં જ બર્ડ સાહેબને ખાતરી થઇ કે, એ તો એક નાસી છૂટેલી ગુલામડી છે! છતાં તેણે નોકરની મદદથી એને ઘરમાં આણી અને એક પાટપર સુવડાવી. બંને પતિપત્ની એની સારવારમાં લાગી ગયાં.

થોડી વાર પછી એ બાઇ ભાનમાં આવી, એટલે તે 'જીમ, જીમ!' કહી ને સાદ પાડવા લાગી. મેરીએ એને માથે હાથ ફેરવતાં કહ્યું: "બેટા, ગભરાઇશ નહીં. તારો જીમ સાજો-સમો છે. તું પણ અહીં સુરક્ષિત છે. હમણાં તું આરામ કર."

એમ કહીને નોકરોને એની સંભાળ નું કામ સોંપીને મેરી પોતાના પતિ દીવાનખાનામાં જઇને બેઠા હતા ત્યાં ગઇ. તે બર્ડ સાહેબને કહેવા લાગી: "આખરે એ બાઇ ભાનમાં આવી ખરી. પણ હું તમને પૂછું છું કે, તમે એનું હવે શું કરશો? રાજ્યના અધિકારીઓના હાથમાં તો એને નહીં સોંપોને?"

બર્ડ સાહેબ: "એ વાત હમણાં જવા દે. એ બાઇ પાસે પુરતાં કપડાં નથી. તું એને તારાં થોડાં કપડાં આપજે. વળી હમણાં ઠંડીના દિવસો છે, એટલે તું એને મારી શાલ પણ આપજે. હું એ બાઇની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરીશ. આપણે બારણે આવનારને એમ ને એમ જવા દેવાય ખરૂં?"

મેરી એ સાંભળીને રાજી થતી બોલી: "હું તમને ક્યાં નથી ઓળખતી? તમે તો દયાના સાગર છો. પણ તમને એ બાપડા લોકોની વિરૂદ્ધના કાયદાને ન્યાયી ગણવાનું કેમ મન થયું હશે, એ મને હજી સમજાતું નથી!"

બર્ડ સાહેબ દુઃખી અવાજે બોલ્યા: "મેરી, મને માફ કરજે. જે ભૂલ થઇ ગઈ તે હવે થઇ ગઇ. એનું મને પ્રાયશ્ચિત્ત કરવા દે."

એવામાં એક નોકરડી આવીને બોલી: "મેમસાહેબ, એ બાઇ હવે પૂરેપૂરી ભાનમાં આવી છે. એ તમારી સાથે કંઇક વાતચીત કરવા માગે છે."

એટલે બંને પતિપત્ની ઇલિઝાની પાસે ગયાં. ઇલિઝાએ પોતાની બધી વાત તેમને કહી અને ઉમેર્યું: "મારા પતિ કેનેડા નાસી જવાનું કહેતા હતા. એટલે એ ત્યાં ગયા પણ હશે. માટે મહેરબાની કરી મને પણ ત્યાં મોકલવા નો બંદોબસ્ત કરી આપો."

બર્ડ સાહેબ બોલ્યા: "બાઇ, કેનેડા તો ખુબ દુર છે. ત્યાં જતાં તને ઘણો વખત લાગશે. વળી ત્યાં તારા થી છાનામાના જવાશે પણ નહીં. તોયે હું તને આજે રાતે જ એક સ્થળે મૂકી આવું છું. એ ભાઇ ગુલામોને મદદ કરવાનું પરોપકારી કામ કરે છે. એ તને જરૂર કેનેડા મોકલવા માં મદદ કરશે."

એમ કહીને બર્ડ સાહેબ જવાની તઇયારી કરવા પોતાના ઓરડામાં ગયા.

પોતાના પતિમાં આવું પરિવર્તન જોઇને મેરી નવાઇ પામી. અડધો કલાક પહેલાં જે પતિ ગુલામોને મદદ કરવી એ ગેરકાયદેસર છે એમ કહેતા હતા, એ જ હવે એક ગુલામ નિરાધાર બાઇને જાતે જોખમ ખેડીને પણ મદદ કરવા તઇયાર થયા! મેરી પતિ પાસે જઇને બોલી: "તમે કેવું જોખમકારી પગલું ભરી રહ્યા છો, એનો તમને ખ્યાલ છે ને? તમે વ્યવસ્થાપક મંડળના સભ્ય છો, છતાં એક ગુલામ બાઇને આ રીતે મદદ કરો છો. આ વાતની કોઇ ને જાણ થશે તો એનું શું પરિણામ આવશે, એ જાણો છો કે?"

બર્ડ સાહેબ બોલ્યા: "મને એનો પૂરેપૂરો ખ્યાલ છે. એટલે જ રાતો રાત મારા મિત્રને ત્યાં મૂકી આવું છું."

મેરી—"તમે આવી ઠંડી રાતમાં ક્યાં જશો? આપણો ગાડીવાન એને ત્યાં મૂકી આવશે."

બર્ડ સાહેબ—ના, ના. આવું કામ કોઇને ન સોંપાય. થોડીઘણી મુશ્કેલી મને પડશે ખરી. પણ હું જાઉં એ જ સારૂં. એ તરફનો રસ્તો ઘણો જ ખરાબ છે. ગાડીવાનને એમાં સમજ ન પડે. માટે મને જ જવા દે."

અને થોડી વારમાં તો બર્ડ સાહેબ ઇલિઝા અને જીમને ગાડીમાં બેસાડી પોતાના મિત્રને ત્યાં જવા ઉપડી ગયા.

રાત અંધારી હતી. રસ્તો ખુબ ખાડાટેકરાવાળો અને ખરાબ હતો. તોયે બર્ડ સાહેબ હીંમત કરીને ધીમે ધીમે ગાડીને હાંકી ગયાં.

આખરે તે એક આશ્રમ આગળ આવીને થોભ્યા. મોડી રાતે બધાં સૂઇ ગયાં હતાં. તેમણે આશ્રમના ઝાંપા આગળ ઉભા રહીને પોતાના મિત્રને બુમ પાડી: "જોન, જોન; બારણું ઉઘાડો."

અવાજ સાંભળીને જોન આંખો ચોળતો ચોળતો હાથમાં ફાનસ લઇને બહાર આવ્યો. બર્ડ સાહેબને આટલી રાતે આવેલા જોઇ ને તે નવાઇ પામ્યો. તે બોલ્યો: "અરે, તમે આટલી મોડી રાતે અહીં ક્યાંથી!"

બર્ડ સાહેબે એને બધી વાત ધીરે થી કહી સંભળાવી. એટલે જોન ગાડી પાસે દોડી ગયો અને તેણે ઇલિઝાને ગાડીમાંથી ઉતારી અને ઉંઘતા બાળકને તેડી લીધું.

પોતાના મકાનમાં એક ઓરડી તેમને માટે તેણે ઉઘાડી આપી અને કહ્યું: "બહેન, તું અહીં શાંતિથી સૂઇ જા. મારે ત્યાંથી તને કોઇ પકડી નહીં લઇ જાય. સવારે આપણે નિરાંતે વાત કરીશું."

એમ કહીને તે બર્ડ સાહેબ સાથે પાછો ફર્યો. બર્ડ સાહેબ પણ જરાયે થોભ્યા વિના ગાડી પર ચઢી ગયા. અને જોનને ઇલિઝાની સંભાળ લેવાનું કહીને તેમણે ગાડી હંકારી મૂકી.

(ચાલુ).

શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ જોહાનીસબર્ગ

વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ

ઉપરોક્ત સમાજની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૨–૧–૧૯૫૮ના બપોરે ૨–૩૦ વાગ્યે શ્રી ગાંધી હોલ માં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. જેમાં ટ્રાંસવાલમાં વસતા દરેક સભ્યોને વેળાસર હાજર રહેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

કામકાજ: (૧) મીનીટસ; (૨) આવક જાવકનો હિસાબ અને મંત્રી ઓનો રીપોર્ટ, (૩) શાળા સમીતીનો હિસાબ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૪) સ્મશાન સમીતીનો હિસાબ અને મંત્રી નો રીપોર્ટ, (૫) લાયબ્રેરી સમીતીનો હિસાબ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૬) સંસ્કાર સમીતીનો હિસાબ અને મંત્રી નો રીપોર્ટ, (૭) અધિકારીઓ તથા કમીટી સભ્યોની ચુંટણી, (૮) પરચુરણ.

મગનલાલ ભગુભાઇ,
હરિચંદ જી. આર્ય.
મંત્રીઓ

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦
નવલ કથાઓ		
છેલ્લો અભીનય	૯	૬
બીજાં પુસ્તકો		
ભૂદાન યજ્ઞ	૨	૦
શ્રેયાર્થીની સાધના		
(કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—યુનાઇટેડ પાર્ટીના કીમ્બર્લીના એમ. પી. મી. હેરી ઓપનહીમરે તેમના સ્વર્ગસ્થ પિતાના વ્યાપારની સંભાળ માટે આવતી ચૂંટણીમાં ઉમેદવારી નહિ કરવાનો અને પાર્ટીના કોઇ પણ હોદ્દાપરથી ફરાગત થવાનું જોહાનિસબર્ગથી ૨૭ ડીસેંબરે બહાર પાડયું છે.

—સદ્ગત મી. જાન. એચ. હોફમેયરનાં માતુશ્રીએ પ્રીટોરીયામાં તેમના નિવાસ સ્થળે પાંચમી ડીસેંબરે ૯૪મી વર્ષ ગાંઠ ઉજવી છે.

—બોકસબર્ગની એક શાખા બેંકમાં ૬ ડીસેંબરની સવારમાંજ પાંચ હથીયાર ધારી આફ્રિકનો ધાડ પાડીને પાંચ હજાર પાઉંડ રોકડા ઉઠાવી ગયા હતા.

—યુનીયનના કેળવણી કળા અને વિજ્ઞાન ખાતાના પ્રધાન મી. જે. એચ. વીલ્જોનનું બીજા સ્ટ્રોકથી પ્રીટોરીયાની હોસ્પીટલમાં ૬ ડીસેંબરના મળસ્કે અવસાન થયું હતું.

—કેપટાઉન યુનીવર્સીટીમાં અભ્યાસ કરતા હેરેરો જાતિના આફ્રિકન વિદ્યાર્થી ફાન્યુસ કોઝોંગુઇઝીને સાઉથ વેસ્ટ આ. વિષે યુનાઇટેડ નેશન્સને નીમેલાં કમીશનમાં હાજરી આપી હેરેરો લોકના વિચારો રજુ કરવા આમંત્રણ મળેલ તેમાં જવા માટેનો પાસપોર્ટની કશા કારણ વિના સરકારે ના પાડી છે.

—યુનાઇટેડ પાર્ટીના વડા સર ડીવીલીયર્સ ગ્રાફે સોલસબરીમાં રોડેશીયન નેશનલ અફેર્સ એસોસીએશનની ૬ ડીસેંબરે મળેલી મીટીંગમાં કહ્યું હતું કે માનવીના ભલા માટેની મહાન શક્તિઓ પૈકીની એક કોમનવેલ્થ પણ છે. યુનીયનમાં જે પ્રથમ પ્રશ્ન છે તેજ રોડેશીયાનો પણ છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી પાસે હાલની સેનેટને બદલે ચોથો ભાગ ગોરા અને પા ભાગ બીન-ગોરાનું પ્રતિનિધિત્વ વાળી એક અકસીર યોજના છે.

—કેપટાઉનમાં ૩જી ડીસેંબરે પેનીનસુલાના પંદરેક હજાર કામદારોનું પ્રતિનિધિત્વ વાળી બીન-ગોરાઓની ૩૩ ટ્રેઇડ યુનીયનની સંસ્થાઓના નેતાઓએ "સાઉથ આફ્રિકન ફેડરેશન ઓફ નોન-યુરોપીયન વર્કર્સ" નામની કેવળ બીન-ગોરાઓના ધંધાનીજ બાબત માટે એક નવી સંસ્થાનું સ્થાપન કર્યું છે જેમાં એક કમીટી નીમાઇ છે જે ત્રણ માસમાં બંધારણ ઘડી રજુ કરશે.

—ગયા જુનની ૨૭મીએ ક્લીપટાઉનમાં પબ્લીક યુટીલીટી ટ્રાંસપોર્ટ કંપનીની ઓફીસમાં ધાડ પાડી ૧૩૫૦ પાઉંડની લૂંટ કરવા માટે મુખ્ય ગુન્હેગાર મનાસા મ્પીન્કા નામના આફ્રિકનને રેન્ડની ક્રીમીનલ સેશન કોર્ટે ૩જી ડીસેંબરે ૧૫ વર્ષની જેલ અને ૭ ફટકાની સજા કરી છે તેના સાથીદારને ૭ વર્ષ અને ચાર ફટકા મળ્યા છે.

—કેળવણી, સંસ્કૃતિ અને લોક હિતનાં કાર્યોમાં વાપરવા મી. હેરી ઓપનહીમરે તેમના સદ્ગત પિતાની ઇચ્છાનુસાર દશ લાખ પાઉંડનું "સર અર્નેસ્ટ ઓપનહીમર મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ" સ્થાપવાનો નિશ્ચય જાહેર કર્યો છે.

—યુનીયનનાં નવ મુખ્ય શહેરો પૈકી સૌથી વધુ ઘરભાડા માટે ડરબનનો નંબર પહેલો અને પ્રીટોરીયાનો બીજો નંબર ગણાયો છે.

—એલીઝાબેથ ... ઍડમ્સટાઉનમાં ૧લી ડીસેંબરે એક ઐતિહાસીક બનાવરૂપ આફ્રિકનોની ગેઇકા જાતિના ચીફ સાન્ડીલીના પહેલ વહેલા ગોરા સલાહકાર તરીકે એડમ્સ ટાઉનના બીન-ગોરા વહીવટી ખાતાના મેનેજર મી. એફ. એ. ફ્રીમેન નીમાયા છે આ વિધિ વખતે બે હજાર આફ્રિકનો અને સ્થાનિક કાઉંસીલના મેયર, ટાઉન કલાર્ક અને કાઉંસીલરો સહિત પચાસેક ગોરા હાજર હતા મી. ફ્રીમેનને ચામડાના પ્રતિકવાળો પોશાક અર્પી ચીફની પડોસમાં સ્થાન અપાયું હતું.

વિદેશની વિવિધતા

—યુનાઇટેડ નેશનની સીક્યુરીટી કાઉંસીલે ૩જી ડીસેંબરે યુનાઇટેડ નેશનના પ્રતિનિધિ તરીકે ભારત અને પાકીસ્તાનની મુલાકાતે જઇ કાશ્મીરના સવાલનો કોઇક માર્ગ શોધવા ડોક્ટર ફ્રાન્ક ગ્રાહામને મોકલવા માટેનો પાંચ શક્તિશાળીઓનો ઠરાવ રશીયન તટસ્થતા સહિત કોઇ પણ વિરોધ વિના ૧૦ મતથી પસાર કર્યો છે. એજ ક્ષણે ભારતના રક્ષણ પ્રધાન મી. વી. કે. કૃષ્ણ મેનને કહ્યું હતું કે તેમની સરકાર આ ઠરાવ સ્વીકારતી નથી.

—નોર્થ રોડેશીયાની રેલ્વેના પાટા લુસાકા પાસે ૨૫મી નવેંબરે ઉખેડીને એક ગુડસ ટ્રેનને ઉથલાવી નાંખવા માટે બેંજામીન ચીરવા નામના એક આફ્રિકનને ૨જી ડીસેંબરે લુસાકાની કોર્ટે ૨૦ વર્ષની જેલની સજા કરી છે.

—મોરક્કોના રેડીયોએ ૧લી ડીસેંબરે જણાવ્યું છે કે ઉત્તર કઝાકસ્તાનમાં આવેલાં સોવીયેટના સ્ટેટ ફાર્મમાં એક બતકની હોજરીમાંથી શુદ્ધ સોનાનો ગાંગડો અને બીજાઓમાંથી સોનાની રજકણો મળી આવી છે. આ ફાર્મમાં સોનાની રજનો પ્રવાહ હોવાનું મનાય છે.

—ઓસ્ટ્રેલીયાના બ્લુ માઉન્ટન વિસ્તારમાં ૨જી ડીસેંબરે વાયેલા વંટોળીયા પછી બે શહેરમાં આગ લાગવાથી ૧૬ લાખ પાઉંડનું નુકસાન થયું છે.

—ઇન્ડોનેશીયાના પ્રમુખ સુકાર્નો જાકાર્તામાં તેનાં બે બાળકો સાથે એક શાળાની પાર્ટીમાં ૩૦મી નવેંબરે ગયેલાં ત્યાં તેમની સામે ચાર હેન્ડ ગ્રેનેડ (બોંબ) કોઇએ ફેંકેલા જેથી બે સીપાઇ અને પાંચ બાળકોને ઇજા થઇ હતી તેઓ પોતે અને તેમના બાળકો બચી ગયેલા.

—ઇંગ્લંડ અને વેલ્સમાં પડેલાં ભારે ધુમસથી ટેમ્સ નદીમાં ૨૦૦ સ્ટીમરોની ત્રણ દિવસ હિલચાલ થતી અટકેલી તે ૬ ડીસેંબરે ચાલુ થઇ હતી. ધુમસને લીધે લંડનમાં ૫. ડીસેંબરે એક ટ્રેન અથડાતાં ૯૩ના મરણ અને ૧૭૭ને ઇજા થઇ હતી.

—સોવીયેટ યુનીયનના વિજ્ઞાનીઓએ મેળવેલી સફળતા બીન સામ્યવાદી જગતને ચીંતાજનક લેખી ગેટીસબર્ગ (યુ. એસ. એ.)માં ૩૦મી નવેંબરે પ્રમુખ આઇઝનહાવરને સલાહ અપાઇ છે કે વિજ્ઞાનમાં રશીયાની પ્રગતિ એટલી બધી ત્વરિત છે કે જો આપણે આપણી શક્તિનો પ્રયત્ન વિશાળ નહી કરીએ તો પાંચ દશ વર્ષમાં રશીયા સર્વોપરિ બની જશે એમાં જરા પણ શંકા નથી.

—ઘાનાના ગૃહ પ્રધાને ૨જી ડીસેંબરે પાર્લામેન્ટમાં કહ્યું છે કે ઘાનાની સરકારે પોલીસ અધીકારીઓના શિક્ષણ માટે હવે બ્રીટન નહિ મોકલવાનો નિશ્ચય કર્યો છે આવતા એપ્રીલથી ઘાનાની પોલીસ કોલેજ શરૂ થશે જેમાં તેવાં શિક્ષણનો પ્રબંધ થશે. માત્ર પોલીસ ડોગ માટેનું શિક્ષણ લેવા પોલીસ અધીકારીઓને ઇંગ્લંડ મોકલાશે.

—યુનાઇટેડ સ્ટેટે સવા ત્રણ રતલનો બનાવેલો ઉપગ્રહ ૬ ડીસેંબરે વેનગાર્ડ રોકેટ દ્વારા છોડતાં ત્રણ મીનીટ પછી ત્રણસો માઇલ ઉંચે જઇને ફુટીને ખલાસ થઇ ગયો હતો આ નિષ્ફળતાથી સૌને નવાઇ ઉપજી છે કશું કારણ જણાયું નથી.

—ઇજીપ્તના કમાન્ડેર ઇન ચીફ એર માર્શલ મહમુદ સીદકીએ ૨જી ડીસેંબરે કેરોમાં કહ્યું છે કે મધ્ય એશીયામાં ઇજીપ્શીયન એર ફોર્સ પાશ્ચમ કરતાં વધુ શ્રેષ્ઠ સાધનોથી સજ્જ અને બળવાન છે.

—બે બાળકો સહિત દક્ષિણ રોડેશીયાથી ડીપોટ થયેલા મી. ડગ્લેસ સીવીલ નામના જન્મે સ્કોટ અને ધર્મે બૌદ્ધ વિધુર શિક્ષકે ૬ ડીસેંબરે કાર્નારવન કાસ્ટલમાં સાઉથેમ્પટન પહોંચતાં કહ્યું છે કે તેમને ડીપોટ કરવાનું કશું કારણ નથી અપાયું પણ એક આફ્રિકન બાઇ સાથે તેઓ પુનર્લગ્ન કરવા ઇચ્છતા હતા એજ કારણ હશે.

—પશ્ચિમ જર્મનીમાં રહેલાં બ્રીટીશ લશ્કરના આગામી વર્ષના ખર્ચ પેટે બ્રીટને જર્મન સરકાર પાસેથી ૪ ડીસેંબરે પાંચ કરોડ પાઉંડની માગણી કરી છે જેના જવાબમાં લશ્કરી ખર્ચ પાછળ એક પણ માર્ક ન આપવાનું જર્મનીએ જણાવ્યું છે.

—લેનીન નામની જગતની પહેલવહેલી એટમીક આઇસ બ્રેકર સ્ટીમર લેનીનગ્રાડમાં રશીયાએ પાંચમી ડીસેંબરે તરતી કર્યાનું મોસ્કો રેડીયોએ જાહેર કર્યું છે જે ૪૪ હજાર હોર્સ પાવરની અને ૧૮ નોટની સ્પીડ તથા એક વર્ષ સુધી કશું પણ બળતણ વિના ચાલશે અને પાંચ ફીટની જાડાઇનું બરફ તોડશે. એ બે વર્ષે પૂરી થઇ છે.

—સુએઝ કેનાલને સાત કરોડ વીશ લાખ પાઉંડના ખર્ચે ૪૫ ફીટ ઉંડી અને ૬૫ હજાર ટનની સ્ટીમરો પસાર થાય એટલી પહોળી કરવાની ઇજીપ્ટની યોજના પર વિચારણા અને મદદ યાચવા માટે સુએઝ કેનાલની નવી બોર્ડના પ્રમુખ કર્નલ મહમદ યુનીસ વોશીંગટન ગયા છે જ્યાં પ્રમુખ આઇઝનહાવર તથા વિશ્વબેંકના મી. યુજીન બ્લેક અને યુનાઇટેડ સ્ટેટના અધિકારીઓને મળશે.

—બ્રીટનનું પશ્ચીમ આફ્રીકાનું બીજું હીરાના ઉત્પાદનવાળું સંસ્થાન સીયેરા લીયોનને અંતિમ આઝાદી આપવા અંગેની વિચારણા લંડનમાં કોલોનીયલ ઓફીસમાં ૬ ડીસેંબરથી શરૂ થઇ છે. જ્યાં એ સંસ્થાનના જમીન, માઇન અને મજુર ખાતાના પ્રધાન ડો. જોહન કેરફા સ્માર્ટના અગ્રપદે પાંચ પ્રધાનોનું પ્રતિનિધિ મંડળ મી. એલન લેનોક્ષ બોઇડ સાથે સ્વતંત્રતાનો માર્ગ નિશ્ચિત કરશે.

—ફ્રાન્સમાં ૨જી ડીસેંબરથી ઘણી ચીજો પર બેહદ ભાવ વધેલા છે જેમાં પેટ્રોલ સાત શીલીંગનું ગેલન થયું છે.

—'નેટો' સંસ્થામાં જો આમંત્રણ મળે તો બ્રાઝીલ પણ જોડાવા ઇચ્છે છે એમ રીયો-ડી-જાનેરીઓમાં તેના વિદેશ પ્રધાને છાપાની કોન્ફરન્સને કહ્યું છે.

—સ્વીટઝર્લેંડ અને ઇટાલીની વચમાં આવેલા આલ્પ્સ પર્વત પરના સેન્ટ બર્નાડ પારસની તળીયેથી સાડા ત્રણ માઇલ લાંબી અને પા. ૩૭,૪૦,૦૦૦ના ખર્ચે એક સુરંગ (*Tunnel*) ખોદવાની યોજના ટુરીન શહેરમાં વિચારાય રહી છે.

—રશીયાના બે વિજ્ઞાનીઓએ પ્રથમ દરીયાના પાણીમાંથી વરાળની પદ્ધતિથી યુરેનિયમ છુટું પાડવાના કરેલા અખતરા નિષ્ફળ ગયા હતા પણ હવે બીજી એક નવી પદ્ધતિમાં તેમને સફળતા મળ્યાનું સોવીયેટની ટાસ્સ એજન્સીએ ત્રીજી ડીસેંબરે બહાર પાડયું છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

વિવિધ વર્તમાન

નહેરૂની અસફળતા એ એશીયાનું પતન છે

રહોડ આયલેન્ડના પ્રો. ડો. ડોનાલ્ડ સ્મીથે જણાવ્યું હતું કે "નહેરૂની અસફળતા એટલે પ્રજાસત્તાકનો એશીયામાં અંત સમજવો."

ડો. સ્મીથે નહેરૂની રાજકીય ફીલોસોફીનો અભ્યાસ કર્યો છે અને તેઓ એક પુસ્તક ટુંક મુદતમાંજ બહાર પાડવાના છે. વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે,

"નહેરૂ એશીયન વિચારકની જેમ રાજકીય લોકવાદી માનસનો પ્રચાર કરે છે." ડો. સ્મીથનું પુસ્તક "નહેરૂ અને પ્રજાસત્તાક" કલકત્તામાં છપાઇ રહ્યું છે.

હીંદમાં પક્ષીઓની હોસ્પીટલ

ડીસેંબર પહેલીના ગૃહ પ્રધાન પંતે ન્યુ દીલ્હીના લાલ કીલ્લા પાસે "પક્ષી હોસ્પીટલ"નું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. આ હોસ્પીટલ ૪૦૦૦૦ રૂપીયાને ખરચે બંધાઇ છે. આમાં હાલમાં ૩૦૦૦ પક્ષીઓની સારવાર કરવામાં આવે છે કે જેઓ ફરી ઉડવા અશક્ત છે અને માંદા હોય છે. સમસ્ત હીંદમાં આવી આ એકજ હોસ્પીટલ છે કે જે ૨૫ વર્ષ પર સ્થપાઇ હતી. ૭૫૦૦૦ ઉપરાંત પક્ષીઓની આમા સારવાર કરવામાં આવી છે. જેમાંથી ૯૦ ટકા સારા થયાનું હેવાલમાં જણાવાયું છે. આ પક્ષીઓને હીંદી વનસ્પતીઓ અને જડ મુળની દવાઓના ઉપચારો કરવામાં આવે છે. નવેંબર ૨૪મીના ૭૦ કબુતરો જે સારા થઇ ગયા હતાં તેમને ઉરાડી મુકવામાં આવ્યા છે.

ક્યુપરૂઝ હીંદને ટેકો ઇચ્છે છે

ક્યુપરૂઝના નેતા આર્ચ બીશપ મેકારીયઝએ ક્યુપરૂઝની આઝાદીની ચળવળમાં હીંદના નૈતિક સાથની માંગણી કરી છે.

એક મુલાકાત દરમ્યાન તેઓએ જણાવ્યું કે, "હીંદે આઝાદી મેળવવા લડત કરી હતી તેથી અમને આશા છે કે તે અમારી આઝાદીની તમન્નાને અને ભાવનાને સારી રીતે સમજી શકશે."

તેઓએ વધુમાં કહ્યું કે બાન્ડુંગમાં તેઓ શ્રી નહેરૂને અને મી. મેનનને મળ્યા હતાં. મી. મેકારીસ હાલ ક્યુપરૂઝની વાટાઘાટો કરવા અમેરીકા આવ્યા છે. વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે નહેરૂ અમને જરૂર ટેકો આપશેજ.

પંડીત નહેરૂ રોડ

ઘાનાની રાજધાની આક્રાના એક રસ્તાને 'પંડીત નહેરૂ રોડ'નું નામ આપવામાં આવ્યું છે. આ નીર્ણય લેનાર મ્યુનીસીપલ કમીટીના ચેરમેને કહ્યું છે કે એશીયાં–આફ્રિકાના સંઘટન માટે તથા અમારા સ્વાતંત્ર્યને ટેકો આપવા બદલ આ પગલું લેવાયું છે. ઘાનાના સ્વાતંત્ર્યને અનુરૂપ હવે બધી રસ્તાઓના નામો બદલાઇ રહ્યાં છે.

શરણે આવેલા ૧૦ બહાર વટીયાઓ

"અમે શ્રી નહેરૂને ચાહીએ છીએ અને તેથી અમે શરણે આવીએ છીએ. દેશના વિકાસ માટે કાર્ય કરવાની અમને તક આપો અથવા તો અમને ફાંસીએ લટકાવો." મધ્ય પ્રદેશના નામચીન બહારવટીયા હઝારાસીંગ તેના બીજા ૯ સાગરીતો સાથે ઉપરના શબ્દો ઉચ્ચારીને ઇંદોરથી ૩૪ માઇલ દુર આવેલા ટોંક ગામની પોલીસ ચોકીએ શરણે આવ્યા હતા.

આ પ્રસંગે મધ્ય પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન ડો. કાટ્જુ અને મધ્યપ્રદેશ કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી ખાદીવાળાએ હાજરી આપી હતી.

શ્વેત વસ્ત્ર પર પડેલો નાનો સરખો પણ કાળો ડાઘ, તેની વિરૂદ્ધતાને લીધે બહુ જ કદરૂપો લાગે છે; તેમ જ પવિત્ર પુરૂષની નજીવી ભુલો પણ તેની આજુબાજુની પવિત્રતાની સમીપમાં બહુ જ ગંભીર દેખાય છે.

—રામકૃષ્ણ પરમહંસ.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

હરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોકસ ૧૫૪૯.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઇફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોકસ ૪૭૬, ટેલીફોન : ૪૭૯૮૮

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટેમ" ૪૭૪૫૩

ભારતના સમાચાર

—ભારતમાં દર વર્ષે મલેરીયા તાવથી બે લાખ મરણો થયાનો અંદાજ મળ્યાથી એની સામે ઝઝુમવા અમેરીકાએ આ વર્ષે ૨૩,૨૧,૪૦૦ પાઉંડની મદદ કરેલી તેમાં આવતે વર્ષે વધારો કરી પા. ૩૧,૦૬,૬૯૦ આપવાનું નક્કી કર્યું છે એમ નવી દીલ્હીથી ૬ ડીસેંબરે જણાવાયું છે.

—મલાયામાં છાપખાના માટેનો નવો કાયદો ૧લી જાન્યુઆરીથી અમલમાં આવશે જેની રૂએ મલાયામાં પરમીટ સિવાય કોઇ પણ છાપું છાપી કે વેચી અથવા વેહેંચી શકાશે નહિ.

—મોન્ટે કાર્લોમાં જાન્યુઆરીમાં ભરાનારી મોટર રેલીમાં ૨૨ દેશની ૩૪૨ મોટરો ઉપસ્થિત થશે જેમાં બ્રીટનથી ૧૩૫; ફ્રાંસથી ૭૭; જર્મનથી ૨૩; સ્પેઇનથી ૧૫; નોર્વેથી ૧૪; હોલેન્ડથી ૧૩; મોનાકોથી ૧૨; સ્વીડનથી ૧૦; સ્વીટઝરલેન્ડથી ૮; ડેન્માર્કથી ૮; ગ્રીસ, પોર્ટુગલ, ઇટલી અને આયરલેન્ડથી ચચ્ચાર; એન્ડોરા, ઓસ્ટ્રીઆ, અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસથી બબ્બે; તથા ઓસ્ટ્રેલીયા, બેલજીયમ, ફીનલેન્ડ, પાકીસ્તાન અને પોલેન્ડથી એક હાજર થશે.

—આંતરરાષ્ટ્રીય ખગોળ વર્ષની યોજના હેઠળ જાપાનના ખગોળશાસ્ત્રી ડો. ટાકેશી નાગાટાના અધ્યક્ષપદે જાપાનના ૫૦ વિજ્ઞાનીઓ બીજી વાર 'સોયા' નામની સ્ટીમરમાં ટોકીયોથી એન્ટાર્કટીક સમુદ્ર તરફ જતાં ૨ જી ડીસેંબરે કેપટાઉન આવ્યા હતા.

—ભારત, પાકીસ્તાન અને સીલોનના ઉપક્રમે નવી દિલ્હીમાં ૨ જી ડીસેંબરે ૮૦ દિવસ માટેની કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસીએશનની કોન્ફરન્સ દક્ષિણ આફ્રિકા સહિત કોમનવેલ્થના ૩૦ દેશોના ૧૨૦ પ્રતિનિધિઓથી શરૂ થઇ છે જેમનું સ્વાગત કરતાં ભારતના પ્રમુખ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કોમનવેલ્થની ગુપ્ત પણ અકળિત શક્તિ તરીકે એ સંસ્થાને સ્તુત્ય લેખી હતી. ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂએ કોમનવેલ્થના દેશોમાં જે સુલેહભરી સહકારી ભાવના પ્રવર્તે છે તેની પ્રસંશા કરી હતી. પ્રમુખ તરીકે ભારતીય પાર્લામેન્ટના સ્પીકર શ્રી આયંગરની વરણી થઇ હતી અને ભૂતપુર્વ પ્રમુખ મી ફીમર્ટી ઉપપ્રમુખ ચુંટાયા હતા. આવતી કોન્ફરન્સ ૧૯૫૯માં ઓસ્ટ્રેલીયામાં ભરવવાના તેના આમંત્રણનો સ્વીકાર થયો હતો.

સ્નેહી સંબંધી તેમજ મીત્રો તરફથી પરણીત નવદંપતીને આશિર્વાદના સંદેશા, તાર તેમજ ભેટ બક્ષીસો મોકલવામાં આવ્યાં, તેમનો અંતઃકરણ પુર્વક વહીલો આભાર માને છે.

આ પ્રસંગે જગ્યાના અભાવે ઘણા ભાઇ બહેનોને પાછા જવું પડયું હતું તે માટે તેઓ માફી ચ્હાયે છે.

ગૃહિણી માટે ઉપયોગી

વાનગી : ચંદ્રકળા

સામગ્રી: મેંદો રતલ એક, સાકર રતલ એક, માવો અર્ધો રતલ, એલચી, બદામ. પીસ્તાં ને રૂપેરી વરખ.

રીત: મેંદાના લોટને ઘીનું મોંણુ દઇ કઠણ બાંધી અર્ધો કલાક પલળવા દેવો. માવાને ઘીમાં સાંતળી લેવો. સાકરની બે તારી ચાસણી કરી તેમાં એલચીનો ભુકો કરી બાજુએ રાખી મૂકવી. બદામ પીસ્તાંની આખેઆખી ભુકો કરી રાખી મુકવો. પછી મેંદાની પુરી બનાવવી. એક પુરી પર સાંતળેલો માવો થોડો પાથરી એના પર બીજી પુરી ઢાંકી બંને પુરીની કોર ને જાડી રહે તે રીતે વાળી લેવી. આ રીતે બધી પુરીને ધીમાં તળવી. લાલ થાય એટલે ઉતારી લેવી. ત્યાર બાદ પુરીને વચ્ચેથી સહેજ ફોડી એમાં બદામ પીસ્તાનો ભુકો ભરવો અને એક એક પુરીને ચાસણીમાં બોળી બોળીને થાળીમાં કાઢી લેવી. બદામ પીસ્તા ઢોળાઇ ન જાય તેનું ધ્યાન રાખવું. થાળીમાં કાઢયા પછી એના પર રૂપેરી વરખ લગાડવો.

—એક બેન.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

શ્રી પ્રીટોરીયા હિંદ સેવા સમાજ

ઉપરોક્ત સમાજની વાર્ષીક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૨–૧–૫૮ના રોજે બપોરે ૨–૩૦ વાગે સેવા સમાજના મકાનમાં નીચેનું કાર્ય કરવા મળશે.

(૧) પ્રાર્થના, (૨) ગયા વર્ષની વાર્ષીક સભાની મીનીટસ, (૩) મંત્રીઓનો હેવાલ, (૪) ખજાનચીનો આર્થીક પરિસ્થિતિ બતાવતો હેવાલ (તપાસનિસના અભિપ્રાય સાથે), (૫) પેટા સમીતીના મંત્રીઓના તથા ખજાનચીઓના હેવાલો, (૬) ટ્રસ્ટીઓનો હેવાલ, (૭) અધિકારીઓ અને વ્યવસ્થાપક સમીતીની ચુંટણી, (૮) બંધારણ, (૯) પરચુરણ.

મગનલાલ ધીરજલાલ,
દાજીભાઇ પ્રેમાભાઇ
મે. મા. મંત્રીઓ.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૬૬૫૪.

વહેલો તે પહેલો

ઘરની સગવડ સાથે બેથાલમાં ટેલર માટે દુકાન ભાડે દેવાની છે.
ફોન — બોકસ ૨૨૫
Hajee's Silk Store
Bethal, — Transvaal.

જોડણી કોશ મોટો

ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.
કીમત પા. ૧–૨–૬.
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

સામાજીક ખબરો

ભારત યુવક મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળ તરફથી સ્વદેશ જતા શ્રીમાન પ્રા. સો. જોશીને વિદાય સત્કાર નિમીતે એક ચા પાણીનો મેળાવડો તા. ૨૪–૧૧–૫૭ના રોજ ગાંધી હોલમાં યોજવામાં આવ્યો હતો.

આ નારતા બાદ શ્રી જોશીજીને વિદાયગીરી આપતાં તેમની અનેકવિધ સમાજ સેવાઓની આછી રૂપ રેખા વ્યકતાઓએ આપી હતી. અંતમાં જોશીએ વિદાયસત્કાર માટે આભાર વ્યકત કર્યો હતો.

શ્રી નહેરૂ જયંતી

ભારત યુવક મંડળ, જોબર્ગ તરફથી વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરની ૬૮મી જયંતી તા. ૧૪–૧૧–૫૭ના રોજ ગાંધી હોલમાં શ્રી રામલાલ ભાઇના પ્રમુખપદે ઉજવાઇ હતી તેમાં નીચે પ્રમાણેનો કાર્યક્રમ રજુ થયો હતો.

પ્રથમ શ્રી કુમારિકા મંડળની બાળાઓ તરફથી સ્વાગત ગીત ગવાયું હતું. શ્રી જવાહરલાલ નહેરના જીવન ઉપર વકતાઓ તરફથી પ્રવચનો કરવામાં આવ્યાં હતાં સભાએ "જવાહરલાલ કી જય" ના પોકારોથી ભવ્ય અંજલી આપી હતી. ત્યારબાદ શ્રી હીંદી વિદ્યામંદીરની બાળાઓ તરફથી જવાહર યુગ યુગ જીવો નું ગીત ગવાયું હતું. અંતમાં શ્રી જવાહરલાલના અમેરીકાના પ્રવાસની તેમજ ભારતથી આવેલી ફીલ્મો બતાવવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ મંત્રી શ્રી ગોપાલભાઇ ડાહયાભાઇએ આભાર વ્યકત કર્યો હતો અંતે રાષ્ટ્રગીત ગવાતા સભા વિસર્જન થઇ.

—૦—

સાભાર સ્વીકાર

સોની છગનભાઇ વિરારામ (ડરબન) ૧–૧–૦
પ્રાણશંકર સો. જોશી (જોહાનીસબર્ગ) ૨–૨–૦
ભારત યુવક મંડળ (જોહાનીસબર્ગ) ૧–૦–૦

—૦—

લગ્ન

અત્રેના જાણીતા સોની શ્રીમાન છગનલાલભાઇ વીરારામના સુપુત્ર ચી. જયંતીલાલના લગ્ન શ્રીયુત કેશવજી ભૂરા સોનીના સુપુત્રી ચી. સુશીલા સાથે તા. ૧–૧૨–૫૭ને રવીવારે નાઝ સીનેમાના હોલમાં ધામધુમથી ઉજવાયાં હતાં.

ધાર્મીક પુસ્તકો

વિનોબા ભાવે કૃત ઉપનીષદ ગીતાજી વિગેરે ધાર્મીક પુસ્તકોના શ્લોકોપર પ્રવચન.

ઇશાવાસ્ય વૃત્તિ (ઉપનીષદના શ્લોકો)	૧	૬
ગીતા પ્રવચન	૨	૩
સ્થિતપ્રજ્ઞદર્શન (ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના શ્લોકો)	૪	૦
મધુકર (લેખોનો સંગ્રહ)	૪	૬
જીવન દ્રષ્ટી (,, ,,)	૨	૬

Obtainable:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ		૭	૬
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન ચરીત્ર		૨	૩
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી	ભા. ૧	૧૦	૦
,, ,, ,,	ભા. ૨	૧૨	૦
,, ,, ,,	ભા. ૩	૧૧	૬
,, ,, ,,	ભા. ૪	૮	૦
,, ,, ,,	ભા. ૫	૧૧	૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી		૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય		૪	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)		૭	૬
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા		૨	૬
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)		૩	૦
બાપુની પ્રસાદી		૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)		૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)		૨	૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)		૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)		૧	૯
આશ્રમ ભજનાવલી		૧	૭
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિશે લખેલું)		૧	૦
આરોગ્યની ચાવી		૧	૬
કીંગ કોંગ એક સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા		૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ.

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહીત્ય

નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૬	૬
સોરઠી ગાથા ,, ૪	૬	૬
મેઘ બીંદુ	૭	૦
ઉભી વાટ	૮	૬
ઉન્નયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
છાયા પ્રકાશ	૧૩	૬

ર. મ. દેશાઈ કૃત

દિવડી	૧૨	૦
માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૧૬	૦
કીમીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૬	૦
મુક્ત પંખી	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ.

'Indian Opinion'
P. Bag, — DURBAN.

બીજાં કેટલાંક પુસ્તકો

ઈરકની ખુશ્બુ (નવલ કથા)		૧	૦
શહીદનો સંદેશ		૪	૦
મરૂ ભૂમિમાં ,,		૪	૦
મેઘધનુષ્ય ,,		૭	૬
લુઇ પાશ્ચર (જીવન ચરીત્ર)		૫	૦
નુતન રશિયામાં ડોકીયું		૩	૬
સોક્રેટીસની સફર		૨	૬
જીવતા તહેવારો (કા. કાલેલકર)		૫	૦
ઇશાવાસ્ય (વિનોબા)		૧	૬
સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન ,,		૪	૦
ગીતા પ્રવચનો ,,		૩	૦
મધુકર ,,		૪	૯
જીવન દ્રષ્ટિ ,,		૩	૯
સત્યના પ્રયોગો–આત્મ કથા (ગાંધીજી)		૭	૬
દીલ્હી ડાયરી ,,		૭	૬
રામનામ ,,		૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુબેન)		૧	૬
મહાદેવભાઈની ડાયરી (પાંચ ભાગ.)	૨	૧૮	૩
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો જોડણી કોશ	૧	૨	૬
મહાદેવભાઈનું પુર્વ ચરિત્ર		૨	૩
માનવી ખંડેરો (કાલેલકર)		૬	૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)		૬	૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION', P. Bag Durban.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
ગીતા બોધ (ગાંધીજી)	૧	૦
બા બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૪	૬
મધુકર (વિનોબા)	૫	૬
ત્યાગ મુર્તિ અને બીજા લેખો (ગાંધીજી)	૬	૦
ત્યારે કરીશું શું (ટોલ્સટોય)	૪	૬
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬	૦
દારૂબંધી (કુમારપ્પા)	૧	૩
ઓતરાતી દીવાલો (કાલેલકર)	૧	૩
કન્યાને પત્રો ન. પરીખ (તારૂણ્યમાં પ્રવેશતી બાળાઓ માટે)	૨	૬
મરકુંજ (મ. ત્રીકમજી ક્ષયરોગી માટે)	૨	૦
ગાંધીજી (બાળકો માટે ચરીત્ર)	૧	૬
વિશ્વશાંતી કાવ્ય (ઉ. જોશી.)	૧	૦
બનોને (રા. અમૃતકોર)	૧	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સ.નું બંધારણ	૧	૦
આત્મ રચના જુ. દવે.	૮	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધીજી)	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'
Private Bag,
Durban.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor